

CZECHOSLOVAK MONTHLY

REGISTERED BY AUSTRALIA POST — PUBLICATION NO VBH 7732

Panorama

MĚSÍČNÍ REVUE

ÚNOR 1987 \$1.80

2

TO BYL ZASE MĚSÍC
LEDEN

1. 1. - Před očima několika stovek oslavovatelů Nového roku v Sydney zavražděn 26letý muž: nikdo nic neviděl, nikdo si nezapsal číslo auta... Gorbačov prý usiluje o odstranění G. Husáka z funkce gen. tajemníka KSČ, spekuluje světový tisk...
2. 1. - Po video-šoku biograf chytil druhý dech: australská kina loni prodala 70 miliónů vstupenek, o 20 miliónů víc než před 5 lety... Čínská policie při akcích proti demonstrantům používá videorekordéry a další techniku, ochotně dodanou Západem...
3. 1. - Kontroverzní jihoafrický arcibiskup Tutu se zjevuje v Austrálii s voláním po ekonomických sankcích proti vlastní zemi: prý čím hůř, tím lépe... Afgánští osvob. bojovníci odmítají výzvu vlády, aby se vzdali...
4. 1. - Japonský min. zahraničí vyrazí na cestu po jižním Tichomoří: jak omezit rostoucí sov. vliv, toť otázka... SSSR údajně buduje novou generaci ponorek, účinných v podmínkách "star wars": tak proč pořád tolik snahy, aby USA šly od projektu pryč?...
5. 1. - Asi \$ 3000 má stát automobil, který Austrálie vyvíjí pro průměrné rodiny v kom. Číně: asi desetinásobek toho, kolik je tam průměrný roční příjem stejné rodiny... Prez. Reagan na operačním stole s prostatou...
6. 1. - Hrdlo Eltona Johna, 40, pod nožem chirurga v Sydney: nezpívat, nemluvit, celý týden jenom psát... SSSR poprvé v historii přiznává problém s drogami: v zemi údajně registrováno 46,000 narkomanů...
7. 1. - Sydneyská prostitutka zavraždila 78letého muže, protože prý "chtěl sex": nalezen bez kalhot a s rozmlácenou hlavou... Amer. stanice ABC žádá SSSR, aby syn prez. Reagana mohl natočit pořad o zemi a jejích lidech: Moskva odpovídá - nět...
8. 1. - Prezident organizace býv. vojáků ve státu Victoria obviňuje arcibiskupa Tutu, že navádí černé služebnictvo k vraždění bílých dětí /vice o pobytu D. Tutu v Austrálii v komentáři na str. 5/... Princ Edward chce seknout s kariérou u námořní pěchoty, protože výcvik je moc tvrdý: příjemnější je vést řeči a hrát golf
9. 1. - Austral. gen. konzul vyhozen francouzskou vládou z Nové Kaledonie: údajná podpora podvratného hnutí... SSSR prý připraven odstartovat vlastní raketoplán už letos v dubnu...
10. 1. - Austral. loď Nella Dan uvězněna ledem v Antarktidě, později uvolněna sov. ledoborcem: a pak je jsou Rusové zlí, že jo... Oposlouchávací zařízení objeveno ve všech částech novostavby amer. velvyslanectví v Moskvě: asi nejlepší vše zbourat a začít znovu...
11. 1. - Strana austral. "demokratů", zmitaná vnitřními rozpory, hledá spásu u nekuřáků: prý prosadí zákaz kouření na všech leteckých spojích... K nejvíce smrtelným srdečním infarktům dochází kolem 10. hodiny dopoledne: přibližně doba, kdy se dočítají noviny...
12. 1. - Melbournská ZOO jásá, když narozením lvíčka prokázáno, že jeho pyšný otec není impotent... Gen. Jaruzelski cestuje do Říma za papežem Janem Pavlem II.: bez tlumočnicka a prý i beze svědků...
13. 1. - Na palubě lodi Achille Lauro, proslulé nedávným únosem, připlouvá do Austrálie 382 vystěhovalců z Jižní Afriky... Tři pohlaváři newyorské mafie inkasují po 100 letech kriminálu...
14. 1. - Austral. opozice varuje před lháčkami se sovětskou zahraniční politikou: po polském a čs. ministru zahraničí se blíží sám Ševarnadze... Vietnamští uprchlíci na lodi neměli 20 dnů co jíst: snědli kamaráda...
15. 1. - V boji o tiskový koncern HTW dosaženo dohody, kdo co dostane: když se dva přestanou prát... Novoděvičí hřbitov v Moskvě, kde je pochován mj. N.S. Chruščov, se otevírá i návštěvnícké lůže: dosud vstup zakázán bez bumáčky...
16. 1. - Z lidí, u nichž zjištěn AIDS před polovinou roku 1984, už v Austrálii nežije ani jeden: do tří let má počet obětí dosáhnout 3000... Amer. sportovec, který přeběhl zamrzlé moře u Aljašky, dorazil do sovětského kriminálu: běh za zdravím...?
17. 1. - Austral. vláda zakazuje vstup do země pohlavová teroristické organizace PLO: nehodí se, když min. předseda Hawke mříž do Izraele... Afgánští osvob. bojovníci odhodlání bojovat až do zničení loutkové vlády.
18. 1. - Tři lidé uhořeli v Austrálii během víkendu: první vlastovka očekávaných letních požárů... Znižující mrazy v Evropě vrcholí: do vesnic na vých. Slovensku vnikají vyhladovělí vlci...
19. 1. - Výbuch tajemné zásilky na brisbanské poště... Anglicky psané Moscow News překvapivě tisknou Leninovo varování před Stalinem: prý nebezpečný surovec, aspoň něco Lenin věděl... Další škatule hejbejte se v austrál. sdělovacích prostředcích: multimilionář A. Bond kupuje televizní síť kanálu 9 za \$ 1,000,000,000...
20. 1. - Chůva prince Williama další obětí čistky, kterou v paláci dle zlého tisku vede princezna z Walesu: "Di" je božská, milá, jen ty zuby...
21. 1. - Manželka austral. min. zahraničí nebude trestně stíhána poté, co u ní v obchodním domě nalezena nezaplacená kosmetika v hodnotě asi \$ 100: podle lékařů trpí častou ztrátou orientace a paměti... Sovětský pilot vůbec nevěděl, kde je: zveřejněna konverzace v pilotní kabině TU-134, v němž vzápětí zahynul mozambický prezident.
22. 1. - Už jsme psali o austral. manželech, jimž bylo kvůli tloušťce zabráněno adoptovat dítě: mezitím zhubli o 4 kg, vše je nyní O.K.... Lord Avebury rozhoduje, že po smrti má být naporcován jako potrava psům...
23. 1. - Růst cen a nové daně: prodej aut v Austrálii na nejnižší úrovni za 18 let... Šéf státních financí amer. Pensylvánie si prošťeluje hlavu před objektivy TV kamer: slabší povahy ohleduplně poslal ven...
24. 1. - Inspirován sebevraždou z předchozí informace 27letý muž v N.S.W. vraždí 4 dívky, aby pak prý zabil sebe: se sebevraždou si to ovšem rozmyslel... Helikoptéry zachraňují 1000 sov. rybářů na krách poblíž Rigy...
25. 1. - Novorozeně v Brisbane zachráněno poté, co prožilo 2 dny spojeno pupeční šnůrou se zemřelou matkou, která porodila ve svém domě... H. Kohl, umělec v nenápadné průměrnosti, zůstane v Bonnu další 4 roky jako kancléř: západoněmecká mládež se přesunuje doprava...
26. 1. - V Austrálii dvakrát víc pesimistů než optimistů, pokud jde o ekonomickou perspektivu země... Kom. Čína vypovídá ze země dopisovatele agentury AFP: nepsal hezky o vládě při studentských nepokojích...
27. 1. - Vláda žádá austral. lékaře, aby nepředepisovali 33 potenciálně nebezpečných léků... Pokus o vojenský převrat na Filipínách: prezidentka Aquino varuje, že nadešel čas odplaty...
28. 1. - Australská inflace loni 9.8 procent...
29. 1. - Dr. Gajdusek, amer. nositel Nobelovy ceny za medicínu, dokumentuje fotografiemi současný kanibalismus na PNG: kam na dovolenou...?
30. 1. - Podle TV průzkumu 66 proc. Australanů podporuje názory pana Ruxtona /znovu viz komentář na str. 5/.
31. 1. - D. Thompson, první člověk s transplantovanými plícemi, játry a srdcem, opouští londýn. nemocnici... a to zas bude měsíc únor, určitě!

Další exilové nakladatelství zmizelo ze světa...

Co zbude: kolem stovky vyborně udělaných knih, za něž by "tam", za Šumavou či za Dunajem /podle toho, z jaké se koukáte strany/ docela určitě platili zlatem; jenže holt nejsme za Šumavou či za Dunajem... Zbude hromada, pro laika nepředstavitelná hromada práce, která musela být udělána o víkendech, dovolených a svátcích, po večerech a po nocích; hromada práce, kterou nikdo neviděl, protože proč by ji měl vidět, či nechtěl vidět,

ÚVODNÍK který není úvodníkem

protože proč by ji měl chtít vidět. Zbude hromada marných úštek za dodané knihy, které štenáři dosud nezaplátili a teď už teprve ne, teď už teprve mávnou rukou. Zbude hromada úštů z tiskárny, které ti, kteří neznali víkendy, dovolené, svátky a podvečery v tichých restauracích, budou muset zaplatit, jinak by ze všeho byl soud; hrdlí celou dobu fair, věřili ve fair play až doposledka, tedy zaplatí. A zbude hromada křivých pohledů, závistí a pomluv, zlobných úvah o tom, "kdo si na všem masí kapsu za naše, představte si, za NAŠE peníze!"; takového sykotu bylo vždycky kolem habaděj na rozdíl od otádek, zda ti lidé zavalení papírem nepotřebují s něčím pomoci, podat ruku. A i teď, když je po všem, nějaký trouba nepochybně řekne: "Nahrabali si už dost, tak jdou od války..."

Další exilové nakladatelství zmizelo ze světa. A tečka. Amen, chcete-li.

Jama zlí? Proboha, snad ne. Snad jen nechápeme.

Soudasnost exilových nakladatelství knih a vydavatelství novin nás vrací do historie psaného slova nazpět o sto, dvě stovky či ještě delší řadu let. Jako tehdy, i teď jde o to, zda se všechno dělá bez zájmu a pouze pro peníze - či z vnitřní potřeby, z lásky pro věc, s prominutím za to velké slovo. Tak jako tenkrát, i teď je to na výsledku znát. Docela jistě se syčelo i kolem Kramerii, Havlíčků a Tylů, docela určitě i tenkrát lecko nemohl do měšce loktem pro krejcar. Docela jistě se i tehdy vrčelo o tajných stájích za jejich domy, plných arabských pinokrevníků /značky Porsche či BMW/, o skříních nacpaných vzácným sukem a počtu domů, vlastních pěkně za větrem, v Boleslavi nebo Kutné Hoře. A když Havlíčka táhli do Brněnu, určitě tentýž člověk - blbec totiž neradí vnitřně, žijí věčně - vztekale prsknul: "Všechno je jen trik, už si nahrabal, teď chce nenápadně smazet s mojí krejcarem..."

Po letech jsme snad uvěřili, jak to všechno bylo. Že co ti lidé udělali, bylo strašně potřeba. A tak jsme jim postavili pomníky, až když je nesli ke hrobu, nebylo někdy na pořádku rakev. Ti lidé pracovali pro věc, ne pro peníze, a na tom, co udělali, to bylo vidět. Živili se leckdy všelijak, aby krejcar zůstal pro knihy a noviny; bylo to v čase ohrožení svébytnosti a díky jim, hlavně díky jim ten národ nezmizel.

I v exilu jsme ve stavu ohrožení. Některé státy, jinak demokratické a milé, se nám snaží vzít naše kořeny. A i ty země, které naše tradice tolerují, ba dokonce vesle upřimě podporují, by si v koutku duše oddechly, kdybychom vše hodili za hlavu a splynuli s davem. Ubýla by věčná starost, věčný problém, jistěže. Nemůžeme takovému skrytému přání nerozumět, nechápat. Ale ztratíme-li své jazykové, kulturní a historické souvislosti, co z nás zbude? Ztratíme jednu z největších hodnot, které máme pro sebe i své okolí. Budeme mít poštovní adresu, ale budeme tragikomické figurky odnikud. A vyjde-li se odnikud, je těžko někde dojít.

Zmizelo další exilové nakladatelství. Dalo nám hodně? Dalo. Ale mohlo dát ještě mnohem víc.

Chápeme, co nás potkalo? Aspoň tušíme?

Z obsahu...

PANORÁMA č. 2, ročník II.

Únor 1987

To byl zase měsíc leden.....	2
Úvodník, který není úvodníkem.....	3
Pozdrav z Bílého domu.....	4
J. Kovářiček: Černobílý rasismus.....	5
V. Donát: S kádrovým posudkem?.....	7
Nebojte se /odpověď min. přistěhovalectví/.....	8
V. Michl: 1948.....	9
J. Lion: Jednou přišel dopis z Vídne.....	9
Buštegraf: Nemáme propagandu!.....	10
J. Hodač: Deportace!.....	11
M. Ondrášek: Do země půlnocního slunce.....	14
Z vyšších kruhů.....	15
J. Sýkora: Moje dobrá stránka.....	16
O knihách nových i jiných.....	17
Australská hymna?.....	18
Kultura.....	18
H. Stehlík: Mozaika.....	20
Sport.....	21
U nás v.....	23
Máte slovo.....	24

Autor snímku na titulní straně tentokrát nemůže být jmenován, neboť žije v Československu.

PO UZÁVĚRCE

+++ "Vážený pane prezidente, obracím se na Vás v nejtěžších chvílích našich životů..." začíná zorný dopis manželky stíhaných členů Jazzové sekce čs. prezidentovi G. Husákovi: manželky prosí, aby nejvyšší představitel státu nedovolil z případu udělat prestižní záležitost policie a prokuratury. Další informace o trestním stíhání uvnitř časopisu.

PŘEDPLATNÉ ZAPLACENO..?

Pokud dosud ne a chcete nadále dostávat pravidelně PANORÁMU, doporučujeme laskavě pozornosti uštědřit na str. 21. PANORÁMA je nezávislý časopis čs. komunity a nedostává žádnou podporu od státu či jiné instituce. Nemůžete-li si z vášněho důvodu předplatné momentálně dovolit, dejte nám vědět - PANORÁMA se od vás v takovém případě neodvrátí. Děkujeme.

PANORÁMA CZECHOSLOVAK PANORAMA

Vydává Czechoslovak Panorama pro Čechy a Slováky v Tichomoří i krajiny jinde ve světě. Řídí redakční kniha Panoram. Zodpovědný redaktor Jiří Hodač. Tisk Tachymontana Ptp, Ltd.

Redakce: 38 Massey St., Dunrobin, Vic. 3108, Australia.
Telefon: Melbourne (03) 945-8802

Podpsané materiály vyjadřují názory autorů. Redakce nemá námitky proti přetiskování původních materiálů Panoramý jinými exilovými časopisy, bude-li připomenut pramen a autor, pokud je uveden.

Cena jednotlivého výtisku v Austrálii \$ 1.50.

Předplatitelům se poskytuje sleva. Přesné informace o předplatném v Austrálii i záměři na odstřížku ve druhé polovině časopisu.

PANORÁMA vychází každý měsíc.

Pokud nedohodnuto jinak předem, uzávěrka pro externí materiály vždy 20. dne v měsíci.....

Pozdrav z Bílého domu

THE WHITE HOUSE

WASHINGTON

January 2, 1987

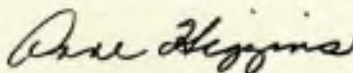
Dear Mr. Hodac:

On behalf of President Reagan, thank you for your letter and for your words of support. Be assured, the United States has not forgotten the people of Czechoslovakia. On August 21, 1986, the following statement -- which you may want to include in your magazine -- was issued by the U.S. Department of State on the 18th anniversary of the Soviet invasion of Czechoslovakia:

"Eighteen years ago today an invasion by the Soviet Union and most other Warsaw Pact nations brought a swift, brutal halt to the efforts of Czechoslovak citizens and leadership to determine their country's future for themselves. Although a generation which was too young to have firsthand memories of 1968 has since grown to adulthood in Czechoslovakia, neither they nor we can afford to dismiss those days as remote history. The events of that tragic August remain gravely relevant to anyone who enjoys freedom, or hopes to gain it."

With best wishes from President Reagan,

Sincerely,

Anne Higgins
Special Assistant to the President
and Director of Correspondence

Mr. G. Hodac
Editor
Panorama
35 Massey Street
Doncaster 3108
Victoria
Australia

S velkým potěšením přetiskujeme dopis, který jsme dostali z Bílého domu. Bereme jej nejen jako významnou poctu časopisu PANORAMA a ocenění jeho práce, ale především jako velký projev uznání všem Čechům a Slovákům v Austrálii, na Novém Zélandu a jinde v Tichomoří, kteří svými úspěchy přispívají k dobrému jménu našich krajanů všude ve světě.

PANORAMA

Jaroslav KOVÁŘÍČEK

Černobílý rasismus

Počátek roku je pro Australany dobou dovolených, pro novináře dobou okurkové sezóny. Možná právě proto přijel do Austrálie zpestřit sezónu arcibiskup Desmond Tutu z Jižní Afriky. Mnohem více barvy dodal však této návštěvě předseda RSL /Liga vysloužilých vojáků/ ve Victorii pan Bruce Ruxton, když černého nositele Nobelovy ceny označil za šamana, oblečeného do roucha arcibiskupského, a navíc připojil několik velmi nelichotivých poznámek na adresu zmíněného černého křesťana. Sdělovací prostředky hned měly napilno a rozvířily diskusi o rasismu, takže bylo o čem přemýšlet.

Bylo? Nejsem jist, zda hodně lidí vskutku přemýšlelo, a jestliže ano, tak o čem? Noviny, rozhlas i televize nás neustále zaplavují informacemi, ale ať poslouchám či čtu sebezpozorněji, stále se nemohu dostat k dostatků základních informací, abych si o té záležitosti mohl udělat přesný obraz. Mají pravdu ti, kdo černého církevního hodnostáře zde vítají, či ti, kteří mu spílají? Je ten muž světec, padouch - či něco mezi tím?

Lidé mají různé pravdy. Vítěz má spravidla jinou pravdu než poražený. Utlačovatel hájí svou a ta se liší od

pravdy utlačovaného. Každý z nás věří ve svou pravdu. Co ovšem je pravda? Slovník spisovné češtiny říká: Pravda, souhlas tvrzení se skutečností, správný názor.

Jsem přesvědčeným demokratem a nadevše si vážím práva člověka na svobodu. Mojí pravdou, tedy správným názorem, je přesvědčení, že svobody a demokracie si zaslouží každý člověk na světě, tedy i černý občan Jihoafrické republiky. Zdá se však, že ta věc je mnohem složitější. Demokratický systém /na rozdíl od leckterých jiných/ neslibuje ani nezaručuje automaticky blahobytnou společnost, je toliko soustavou pravidel zaručujících možnosti svobodné volby. Systém občanské svobody předpokládá politicky vyspělé a zodpovědné občany, má-li poskytovat civilizovaný způsob života. Principem demokracie je totiž respektování vůle většiny. Ale jak by asi dopadla demokracie třeba ve školní třídě, kdyby učitel na začátku hodiny řekl: Nyní se budeme učit číst, má někdo jiný návrh? Ano, přihlásil by se žáček, navrhuji abychom si hráli. Jak by dopadlo hlasování? Jakou budoucnost by pak měla demokracie negramotů? V západních demokraciích je proto školní docházka povinná a právo hlasovat mají jen osoby by zákonem považované za dospělé.

Mnozí západní dobrodinci snaží se Jihoafrické republiky demokracii násilím vnutit aniž zkoumají, zda veškeré obyvatelstvo má předpoklady demokratický systém civilizovaným způsobem realizovat. Má-li kdy JAR či jiná podobná země dospět k formě demokratické vlády, zaručující stejný hlas každému občanovi bez rozdílu barvy pleti, bude muset nejprve poskytnout dostatečné vzdělání všem svým občanům. A to je úkol, se kterým by všichni ti hluční dobřáci měli pomáhat namísto požadování politických a obchodních blokády. Třeba se mýlím. Vím však jistě, že já i naprostá většina lidí ve světě toho víme o Jižní Africe velmi málo. Nemní divu, novináři nás zásobují snůškou povrchností a situaci v té zemi nám líčí pouze černobíle. Jen se zeptejte nějakého zaníceného bojovníka za černošská práva, co ví třeba o vztahu příslušníků kmene Xhosa ku členům Zulu? A kolik různých kmenů vůbec v Jižní Africe žije? Desmond Tutu se tváří jako by mluvil jménem všech černošských obyvatel své země. A nikdo se neptá, je-li tomu vskutku tak.

Postavení černých obyvatel v JAR nezávidím a nemám pochyb o tom, že jejich podmínky si zaslouží zlepšení. Ještě méně ale závidím situaci jejich černých bratrů v těch zemích Afriky, které se již zbavily vlád bílých rasistů - a kteří se dnes vesele vyvražďují mezi sebou: v Ugandě, Habeši, Angole a jinde. Tato skutečnost zá-

Pokračování na další straně

PRACUJTE S BARVAMI

**NÁTĚROVÉ HMOTY
NABÍZEJÍ
SPECIALIZOVANÉ
PRODEJNY**

THE PAINT SPOT

STORES

BENTLEIGH

378 CENTRE ROAD

**4 LITRES
\$21.90**

PH. (03) 557-4109

FITZROY
166 Gertrude St.
FOOTSCRAY
27 Paisley St.
SPRINGVALE
353 Springvale Rd.
WINDSOR
30 Chapel St.

PANORAMA V PRODEJI:

Nemůžete-li z nějakého důvodu využít výhod předplatného, můžete náš časopis zakoupit v následujících prodejních novin:

MELBOURNE - prodejna tisku v Ackland St., St. Kilda, nedaleko rohu Barkly St.

SYDNEY - BOND BEACH NEWSAGENCY, 134 Campbell's Pde., Bondi Beach;
PORTER NEWSAGENCY, 203a Castlereagh St., Sydney.

hadně uniká světové "pokrokové" veřejnosti. Vraždí-li černoch černocha, tak to zajisté už není rasismus, ovšem vražda zůstává vraždou a civilizovaným lidem měla by vadit ještě více než rasismus. Zdá se, že nevdá. Na televizních obrazovkách jsem viděl otřesné dokumentární záběry dětí, umírajících hlady v Habiši, a dozvěděli jsme se, že černá marxistická vláda znemožňovala přísun potravin hladovějícím. Kolik lidí po světě protestovalo?

Pokud vím, Desmond Tutu je zastáncem organizace ANC, organizace zjevně komunistické. Jaký je poměr komunistů k demokracii, víme my všichni až příliš dobře z vlastní zkušenosti. Ačkoli to Tutu dotáhl až na arcibiskupský stolec, nezdá se mi, že načerpal mnoho z Boží prozřetelnosti. Posuďte sami! Pro dobro svého lidu neváhá se spojit s ideologií komunistickou a uniká mu, že kde je tato ideologie u moci, tam nakládá s disidenty hůře než rasistická vláda jeho země nakládá s ním. Ten rozdíl uniká i většině novinářů. Sovětský disident Sacharov se mohl vrátit z vyhnanství pouze do Moskvy a hned je plno řečí o velkém lidumilství s. Gorbačova. Arcibiskup Tutu si cestuje po Austrálii vesele nadává na svoji vládu - a ta vláda je přesto viděna jako ničemná. Blbost má vskutku světové dimenze.

Co nevidí novináři a někteří australští křesťané, vidí ovšem pan Ruxton a nebojí se to otevřeně říci. Demokracie přizná člověku právo na omyl. Demokracie - toť přece diskuse. Může se mýlit p. Ruxton, mohou se mýlit melbournští svatouškové, mohu se mýlit i já. Moje sympatie jsou ale na straně pana Ruxtona: ne proto, že je rasista, ale proto že on a ostatní členové RSL bojovali za to, abychom všichni mohli žít v Austrálii svobodně, abychom se beztrusně mohli mýlit a křesťané se mohli veřejně modlit. Také vím, že zvítězili v Jižní Africe ANC, tak soudruzi vyženou pana arcibiskupovi modlení z hlavy, pokud si na zbožnosti věru zakládá. Pravda bude patřit vítězi a Jižní Afrika bude jednoho dne demokratická, komunistická či čertvíjaká /snad Tutu ví jaká/.

Vlastně jsem se vůbec o Jižní Africe nechtěl rozepisovat, její problémy jsou mi nejasné, tuším však, že mi nejsou vzdálené. Podezírám, že vůbec nejde o otázku rasismu, co tak páli hlasitou část veřejnosti. Marně však pátrám, o co jde. Mám totiž paměť. Před 15 lety rozčiloval otlemlený milovník lidských práv americký imperialismus ve Vietnamu. Americká vláda nakonec přiznala porážku a vyklidila prostor. Vítězství komunistů přineslo nesmírné utrpení milionům obyčejných lidí. V Kambodži vyvraždili vítězní soudruzi nejméně čtvrtinu vlastního obyvatelstva a pokroková veřejnost neotevřela hubu ani k povzdachu. Iránský šáh měl svůj pověstný Savak, proto jeho režim musel být zničen, nástupce Chomejní však zavedl nesrovnatelně horší krutovládu - ale osud oněch sužovaných lidí v Persii náhle vypadl ze světového zájmu. Sovětská armáda nemilosrdně vraždí v Afganistánu, oběťmi jsou i děti, koho to ale ve světě zajímá? Vskutku podivný stav civilizace na sklonku 20. století.

Nikdy jsem se příliš nepozastavoval nad protiamerickými demonstracemi západní levicové mládeže. Ať se mládí vydovádí! Jak lépe mohl synek z dobře situované rodiny popudit tatínka, než tím, že marxisticky cloumal světem, zatímco s ním cloumala puberta? Dnes ale pozorují ušlechtilé výrazy církevních starců, jak s Desmondem Tutu horlí proti rasismu, a přemýšlím, co jsou zač. Ale vždyť je to zcela zřejmé, odpověď lze najít již v Bibli: Farizejové jsou to přece. Kdyby jim totiž problém rasismu opravdu ležel na srdci, zametli by nejprve před vlastním prahem. Ve stejných novinách se dočítám o rvačce mezi černými a bílými Australany v queenslandském městečku Coondiwindí. A pak že zde máme rasovou harmonii! Při svých cestách po Austrálii jsem viděl černé obyvatele žít v podmínkách horších než jaké vidím při záběrech z Jižní Afriky. Jen si

ve svém velkoměstě vyhledejte čtvrť "Abū" a podívejte se na tu parádu. Ono totiž sloučit dvě velmi odlišné kultury vůbec není snadné. Ani se mi nepodařilo postřehnout, že by křesťanské srdce arcibiskupa Tutu bylo nápadně otevřené jeho černým bratrům a sestrám v Austrálii.

Kdyby nebyl byl býval Bůh stvořil lidi černé a bílé, neměli bychom dnes rasismus tolik černobílý. To bych řekl svatému muži Tutu já a pokropil bych ho svěcenou vodou.

Abych se však příliš nevzrušoval nad nepravostmi moderního světa, listuji si zase v Bibli a v Knize Ecclesiastes čtu: marnost nad marností a všechno jest marnost.

Amen.

V lednovém čísle Panorámy jsme pro zajímavost přetiskli komentář V. Doležala, který v Rudém právu hovořil o zatčených

členech Jazzové sekce způsobem, jenž by v normální zemi musel vyvolat soudní žalobu. Charta 77 proti tónu komentáře ostře protestovala dopisem redakci RP /podle našeho názoru škoda známky na dopis/. Zejména zdůrazňuje, že o zatčených mluví tak, jako by byli doopravdy viníci, ač takové eventuální zjištění přísluší pouze soudu, který se dosud nekonal. Nedbání této zásady vede k barbarské praxi, uvádí Charta 77.

+++ Cena za věrnost pravdě a svobodě byla Rothkovou kaplí /pojmenovaná po malíři Marku Rothkovi/ v texaském Houstonu udělena Chartě 77. Rothkova kaple je významnou institucí, kde se ke společnému zamyšlení nad osudy světa scházejí lidé dobré vůle všech náboženství i bez vyznání. Slavnostnímu aktu, při němž laureátem hlavní ceny byl prohlášen Jurij Orlov, byl přítomen i bývalý americký prezident J. Carter. Hlavním řečníkem - a to asi neuhodnete - byl jihoafrický arcibiskup Desmond Tutu. Připomíná, že dopis Charty 77 tomuto pánovi před časem vyvolal u části exilu velmi nepříznivou reakci, zejména pak u krajanů v Jižní Africe.

+++ Alexandr Dubček oslavil /?/ před nedávným pětadesátým narozením. Asi se hned tak neshodneme, co vlastně si o Dubčekovi myslet - nicméně exilové nakladatelství INDEX v Kolíně nad Rýnem vydává nyní výběr jeho projevů pod názvem "Dubček-1968".

VAŠE
ČESKOSLOVENSKÁ
CESTOVNÍ KANCELÁŘ

**HOLIDAY CLUB INTERNATIONAL
TRAVEL**

.... Vám zařídí levně, spolehlivě cesty do celého světa

Přivezeme vám vaše příbuzné z Československa, nejvýhodnějším způsobem, kdekoliv v Austrálii. Poradíme vám a vypíšeme všechny potřebné formality k pozvání.

Volejte nás pro nezávazné informace na čísle
[03] 568-6699

Ve večerních hodinách - domů na čísle 277-7014

S pozdravem
Dáša, Luďa a Zuzana
/mluvíme česky a slovensky/

V. DONÁT

S kádrovým posudkem?

Z Vídně pišící Jindřich Lion obžaloval v minulém Panorámě čerstvé uprchlíky z demoralizace a lenosti. Neuvedl ale žádný statistický údaj, a tak jeho sdělení mne nepřesvědčuje, že případu jednotlivce nelze vyvozovat všeobecně platné závěry. V Melbourne jsem se setkal s několika rodinami a jednotlivci, kteří se v posledních letech přistěhovali do Austrálie, drtivě většina se zde postavila na vlastní nohy překvapivě brzy a někteří mi dokonce řekli, že během jednoho roku dosáhli v Austrálii obdobnou, ne-li lepší životní úroveň než měli v Československu.

Každá uprchlická vlna, ať již z roku 1948, 1968 nebo současná se skládá z lidí nejrozumnějšího sociálního původu, vzdělání, charakteru a postoje k životu, byli a jsou mezi nimi lidé pracovití a slušní, ale také ti, kteří se vyhýbají práci a jsou různým způsobem nešťastní anebo dokonce obtížní pro společnost. Navíc každá vlna odráží poměry, ve kterých přistěhovalci v Československu žili. Jestliže tam byl někdo povalečem či člověkem nečestným, těžko se při překročení hranic stane anělem. Bylo by bláhové si namalovat, že z Československa, ať již kdykoli, odcházeli či odcházejí do exilu pouze přesvědčení antikomunisté, lidé s neposkvrněnou minulostí a dokonalých osobních vlastností. Každá exilová generace je nějak zatížená, ať již šlendriánstvím tolerovaným u těch, kteří byli za války nasazení v průmyslu, nedostatkem osobní iniciativy a všelijakým kličkováním "dětí Gottwalda, Zápotockého a Novotného" a skepticismem a nedostatkem sebedůvěry těch, kteří opouštějí Československo poslední dobou. Východ a Západ nejsou jen dva diametrální politické systémy, to jsou i rozdílné světy ve sféře osobních, rodinných, pracovních a společenských vztahů.

Ve stejném čísle Panorámy uveřejněný dopis F. Fejta, také z Rakouska, se zmiňoval o zamítnutí žádosti o azyl dvou Čechů, bohužel o tom neřekl nic bližšího. Oba museli být s výsledkem řízení seznámeni. Žadatelé

V našem úvodníku na str. 3 se *nejedná* o Skvoreckých 68 Publishers z Toronto, ale jiné exilové nakladatelství, které nejmenujeme pro nepatrnou naději, že se snad informace ještě může ukázat být nepřesnou - i když je taková šance prakticky nulová...

byli zajisté vynalézaví a odvážní, když si sestrojili vozík, na kterém se po vysokonapěťovém elektrickém vedení pustili na druhou stranu hranice. To ale není jediné kritérium k udělení azylu. Pokud vím, Rakousko nezabraňuje vstup uprchlíkům, naopak, nalézájí tam slušnou podporu. Rakousko přiznalo před 20 lety status uprchlíka 60 procentům žadatelů, od ledna do srpna 1986 tam o azyl požádalo 5.700 osob, pouze 36% žádosti bylo vyřízeno kladně. Tedy jen o něco více než třetina žadatelů mohla prokázat, že opustila svou domovskou zemi z důvodů politické, národnostní či náboženské diskriminace. Rakousko dnes již nepřijímá k trvalému pobytu ty, kteří hledají lépe honorenou práci a lepší materiální podmínky. Pokud nejde o kriminální či jinak nežádoucí živly, Rakousko ale nevrací uprchlíky a umožňuje jim přechodný pobyt jako mezičlánek k jejich usazení v Kanadě, USA, Austrálii a jinde. V roce 1985 požádalo rakouskou vládu o azyl 1.876 uprchlíků příslých ze států východní Evropy, byl udělen 1.500 osobám. Každá žádost je zkoumána z několika hledisek a nepochybně rakouská veřejnost vyvolává na příslušné úřady tlak omezit počty těch, kteří žádají o trvalý pobyt. Hlavním důvodem budou asi hospodářské problémy, které se nevyhýbají ani této zemi, a snad i to, že do Rakouska nyní proudí i uprchlíci z Vietnamu, Etiopie, Mozambiku a odjinud. Před dvaceti lety 99,7% žadatelů o azyl v Rakousku pocházelo z východní Evropy. Rakousko podporuje uprchlíky z vlastních zdrojů, zatímco v mnoha jiných zemích podpora je financována různými podpůrnými organizacemi a také komisí pro uprchlíky při OSN - /UNHCR/, která v roce 1986 věnovala Sudánu přes 74 milionů dolarů, Pakistánu 70 milionů, Tajsku 28 milionů, celkem na uprchlíky bylo vydáno z tohoto zdroje přes 340 milionů dolarů. Marxisticky orientované totalitní režimy na stejný účel nepřispívají, i když jej mají téměř stoprocentně na svědomí.

Neodpustím si ještě poznámku o australské aktualitě. Před několika dny proběhla sdělovacími prostředky informace, že australské úřady jsou ochotny povolit přistěhování několika desítek tisíc černých Jihoafričanů. Toto sdělení uvádím výhradně ve spojitosti s jinou informací o téměř třech miliónech Afganců žijících v uprchlických táborech v Pakistánu a Iránu: v období 1985-86 bylo pouze 276 z nich povoleno usazení v Austrálii. Když SSSR přepadl Afganistán, člen australské vlády prohlásil, že "problém je příliš daleko od oblasti našich zájmů a my nejsme ohroženi, takže jej přenecháme k vyřešení jiným". N. Chamberlain, neblahé paměti ministerský předseda V. Británie, komentoval ohrožení Československa Hitlerem, že "jde o spor ve vzdálené zemi mezi lidmi, o kterých nic nevíme". Kam až nás zavede zamyšlení o současné přistěhovalecké problematice!

Spolupracovník Panorámy, významný exilový spisovatel a novinář dr. Rudolf Ströbinger, byl poprán Rudým právem. Nebyl sám - spolu s ním byli nadávkami různého kalibru počastováni i další představitelé čs. exilu, kteří se zúčastnili bavorského symposia o soužití Čechů, Slováků a Němců v minulosti a výhlídkách do budoucnosti.

Gipsy Baron

433 CHURCH ST.,
RICHMOND, 3121.

Tel.: /03/ 429-5266

Obědy - úterý až pátek
Večeře - úterý až sobota

Výborný vlastní orchestr a zajímavý jídelníček, na němž najdete i česká jídla!

Zvláštní salónek připraven pro svatební hostiny a jiné slavnostní příležitosti!

Vašimi pozornými hostiteli budou Eda a Věra Zlatých

Nebojte se ...

MINISTERSTVO PŘÍSTĚHOVALECTVÍ A ETNICKÝCH ZÁLEŽITOSTÍ
ODPOVÍDÁ ČTENÁŘŮM PANORÁMY

Některí z nově příchozích Čechů a Slováků se na náš časopis obrátili s vážnou obavou, o níž se často diskutuje v hostelech leckde v Austrálii:

Co se stane s našimi nezletilými dětmi, pokud v Austrálii zemřeme a přitom zde nemáme žádné příbuzné?

Nechce se nám myslet na nejhorší, samozřejmě, ovšem stát se může leccos, například při dopravní nehodě. Co by bylo pak? Nebude Austrálie děti českých a slovenských rodičů deportovat zpět do Československa, zvláště jsou-li tam nějakí příbuzní, a to vše v naději, že se jim dostane rodinné a tedy i "lepší" péče? Víme, že Australané velmi často nemají přesnou představu o situaci v Československu a že je tedy mnohdy nemalé riziko chybného úsudku, přičemž na důsledcích nic nemění, stalo-li se tak s nejlepším úmyslem. A dovedeme si živě představit, jaká asi by děti uprchlíků v Československu čekala životní perspektiva.

Redakce Panorámy se proto s přímým dotazem obrátila na pana Ch. Hurforda, M.P., federálního ministra přistěhovalectví a etnických záležitostí. Z pověření ministra na náš dopis odpověděl pan Ch. Dear. Z jeho sdělení vyjímáme:

... I am assuming that you are enquiring about migrants or refugees from Czechoslovakia, resident in Australia, who die in Australia and have children here. I cannot fathom why in this situation there should be any suggestion that their children would be deported to Czechoslovakia. In the absence of relatives to care for them, the assistance of other Government and welfare agencies would be called upon.

If you are enquiring about the possible death of a Czechoslovakian here with children for temporary stay, again there can be no suggestion of automatic deportation of the children. The question is more complex, because it relates to legal entitlements in the Migration Act for a change of status to resident. I can assure you, however, that sympathetic consideration to remain would be given in such a drastic situation.

Ze sdělení ministerstva přistěhovalectví a etnických záležitostí tedy vyplývá, že postihla-li by tragédie tohoto druhu rodinu s právem trvalého pobytu v Austrálii, je deportace pozůstalých dětí vyloučena a plnou péči o ně převezme stát. Ale ani v případě rodin, pobývajících v Austrálii pouze přechodně, není potřeba se obávat automatické deportace. V takovém případě by ovšem bylo potřeba požádat o změnu přechodného pobytu

v trvalý, což zákon připouští - a ministerstvo ujišťuje naše čtenáře, že v tak drastické situaci by se tato žádost posuzovala velmi příznivě.

Dopis ministerstva přistěhovalectví a etnických záležitostí je nepochybně uklidňující a věříme, že naši nově příchozí krajané přijmou informaci s povděkem. Není potřeba myslet pořád na nejhorší, je ale dobré vědět.

red

Australský tisk informoval o tragickém případě vraždy a sebevraždy, jejímiž aktéry - bohužel - byli naši krajané. K události jsme dostali dopis našich čtenářů, kteří byli takřka jistě "u toho". Vyjímáme z něho:

...Františku, odešel jsi z našich řad zákeřnou kulkou "kamardáda", který neměl odvahy Ti ji vpálit mezi oči. Jaká to cena kamardádství! Byla to... víš co, převlečená za kamardáda. Kolik jich tady ještě mezi sebou máme?

Tvoje "Galáněška" nebo "Bezovka" aněla v nejděné hospodě. A na nejděné posezení jsme se s Tebou zasmáli... Nikdo neměl tak správně promíchat vařící polévku... Sdělí jsme se s Tebou i z Tebe. Pobavil jsi nás, proto jsme Tě všichni měli rádi. Všichni - až na jednoho. Z něžeho sis nedělal těžkou hlavu, každému jsi odpustil. Sranda a nenávidst nejdou dohromady. Bože, co se to stalo z té naší party...

Ostravák Franta Bol odešel z tohoto světa v pátek 19. prosince s pradávnými kapsami, jako kdýs do tohoto světa přišel. Člověk, který rozdává kamardádství, mívá dřevěné kapsy. Je na nás dokázat, že Franta 17 roků nevisel hlavou dolů pro nic...

Gusta Nest, autor dopisu, by rád na počest zemřelého kamardáda uspořádal sbírku ve prospěch jeho rodičů. Příspěvky je možné poslat na adresu: G. Nest, 11 Barraclough Crs., Moranbah, QLD 4744.

Jeden z našich spolupracovníků si chtěl přivydělat pár dolarů při průzkumu veřejného mínění. Znechucen toho nechal už první den. Jeho úkolem totiž bylo zjišťovat názory australských občanů na široké spektrum otázek, mimo jiné i velmi intimního rázu, např. kterou politickou stranu by v tuto chvíli volili. Dotazovaní měli možnost dotazník vyplnit v ústraní a pak jej vhodit do uzamčené schránky, aby byla zaručena anonymita. Dobrosrdeční Australané ovšem netušili, že povinností dotazovatele je pak schránku otevřít a vyplněné dotazníky seřadit podle jmen osob, které navštívil - teprve takto doplněné je měl odevzdat zaměstnavateli. "Anonymně" vyplněné dotazníky se snadno přiřazovaly ke jménům, protože na každém z nich bylo předem nenápadně podtrženo jedno písmenko v textu. Nezdá se vám to být zajímavé? Nám ano.

Obdarujte příbuzné a známé, své děti i sebe!

Michael Cigler

The CZECHS in Australia

Jedinečná, bohatě ilustrovaná publikace o tom, jak Češi "objevili" a "dobyli" Austrálii, co znamenali a znamenají pro nejmladší kontinent!

Cena /včetně poštovného/..... \$ 15 v Austrálii
zámoří \$ US 10.00

Objednávky spolu se šekem zašlete do redakce Panorámy - a publikaci o Čechách v Austrálii obdržíte obratem!

Václav MICHL

1948

Stmívalo se, začalo přituhovat. Vracím se domů a na rohu vidím stát známou postavu. Menší, zavalitý muž se silnými brýlemi, soused z druhého poschodí. Je málo doma. Jezdí na montáže do ciziny. Cizina dnes znamená Polsko a Jugoslávii. Scvrklá cizina. Typická hlava dělnické rodiny. Dcera studuje na francouzském gymnáziu v Paříži a stěžuje si, že musí žít mezi americkými vojáky, kteří nemají žádné kulturní zájmy. Za války k nám chodil poslouchat Londýn. "Proč stojíte na mrazu?" - "Žena není doma. Asi je na sekretariátu."

Dnes už vím, proč se kousl do jazyku. - "Tak pojďte k nám, ať nestojíte v zimě!" - "Děkuju, já počkám, ona tu musí být každou chvíli, já počkám, já zas musím hned pryč, jen si nedělejte starosti, jako by se stalo."

Jako by se stalo. Měl už tehdy podanou žádost o byt v prvním poschodí. Náš byt. Za cenu revoluce. Ale troška slušnosti v něm zbyla. Zemřel dřív, než mu byl přidělen.

/Úryvek z reportáže o únorových dnech 1948, kterou otiskl HLAS DOMOVA 17. 2. 1958/

Reportáž není úsporný novinový žánr. Úsporná je denička. Či nepatrně delší zpráva, jednosloupek. Ale ne

reportáž, ta chce prostor, dech. Ale žádný jiný žánr nedovede věci říkat tak, jako právě reportáž: a dobrý reportér přes tu prostorovou toleranci místem neplýtvá, hledá slova, piluje věty a přepisuje, točí se na pětníku. Václav Michl, který v Melbourne předčasně zemřel roku 1971, byl velký reportér. Přechtěte si znovu těch 19 řádek, které přetiskujeme. Není tam ani jedinou Beneš, Gottwald; není tam ani slovo o komunistech, národních socialistech, lidovcích, socialistických demokratech atd., ani o tom, o čem se ty partaje dokolečka hádaly; není tam ani slovo o velkých slovech, ani o těch velkých slovech, které měly přebít velikost jiných velkých slov. A přitom je tam všechno. Není co dodat, pokud jde o únor osmaštyřicátého roku: vše navíc by bylo nadbytečné žvanění. Takhle psát jen mldokdo-vede, to je dar. Václav Michl - na výročí jehož smrti koncem ledna si snad vzpomněli jeho čtenáři - to uměl. Snad se nemýlil Karel WENDT, když před 16 roky napsal v nekrologu:

Lidé, devadesát devět lidí ze sta, po sobě zanechávají majetek. Od zaprášené fajfky a rozpadajících se bačkor po továrnu na syrečky a rozsáhlé latifundie - majetek. Jenom jeden ze sta zanechá po sobě stopu. Vašek byl jeden ze sta.

hod

Vždy v prvních týdnech každého roku jsme slavili masopust, zahájení tanečních sezón. U nás doma to bývaly tradiční plesy, šibřinky, maškarní merendy, které bývaly zejména na českém venkově součástí ročního koloběhu a které tam zmizely z povrchu zemského spolu se sokolskými jednotami.

Tanec je tradičním vyjádřením radosti. A tradice se mají zachovávat.

Ovšem tanec nebyval vždy tím, čím je dnes. Byly doby, kdy byl taneční pohyb považován za něco nemravného.

jednou přišel

DOPIS Z VÍDNĚ

MALÁ ZAMYŠLENÍ JINDŘICHA LIONA Z RAKOUSKA

Vídeňský valčík například kdysi působil jeden skandál za druhým. Vaníkl v 18. století v tyrolských horách a jen sešel dolů do údolí, už tu byl poprask: k seriózám, uměřenému menuetu, který tehdy vládl na parketech, se vůbec nehodil. Byl prý příliš bujarý. A tanečník s tanečnicí v tak úzkém objetí? Hruza hrůzoucí! Nezapřísáhlější odpůrci dnešního krále tanců dokonce rozšiřovali zvěsti, že způsobuje souhottiny. Také česká polka prý podle nepřátel bujarých tanců ničila životy, nohy a mordíku. A což teprve ohnivé, erotickou prodechnuté tango!

Člověk má ve svých genech zakódováno mnoho různých schopností, z nichž během života rozvine jen malou část. Já například své taneční geny moc nerozvinul. Proto rád přenechávám masopustní plesání hasičským /pardon:požárníckým/ sborům a spolkům zahrádkářů, pěstitelů včel nebo i drobného hospodářského zvířectva.

Ale vraťme se k našemu původnímu tématu. Konečně fejeton jako literární novinářský útvar si nemusí všimát vždycky jen palčivých a vážných témat, ale může si kriticky, ironicky či satiricky pohrávat i s autorovým

vnímáním společenských událostí a aktuálního dění. A takový je každý rok po Třech kráľích i masopust. Má svůj původ ještě v pohanské éře, ale dnes už se neprojevuje jako za římských Saturnálií a Lupercálií "tropením kratochvilí a provozování bláznovství", jak nás poučuje naučný slovník. Zůstal však dobou plesů, proti nimž mravokárci dnes nemusí brojit, neboť se už nepříčí současným mravním zásadám a morálce. Zatímco v mládí dnešní generace dříve narozených býval přiležitost k seznámení, dnes se chodí plesat většinou ve vzájemně se hledajících dvojicích. Co se nezměnilo, je radost z pohybu. I když se změnil taneční kroky, rytmus, názvy tanců a oblečení tanečnicků...

Collegium Carolinum je vědeckou institucí, působící v Mnichově už více než 30 let. Systematicky se zabývá čs. dějinami. Knihovna ústavu, který financuje bavorské ministerstvo pro vyučování a kulturu, má přes 80,000 svazků.

+++ Do Hillsboro ve Wisconsinu, USA, se již počtvrté sjeli čeští farmáři, kteří sami sebe hrdě nazývají "bramborovou šlechtou", aby oslavili svůj "Český den". Místní tabule u vjezdu do města oznamují, že Hillsboro je "The Czech Capital of Wisconsin".

+++ Rakouský kulturní institut má být otevřen v Praze. Aspoň to slíbil místopředseda čs. vlády Lúčan při návštěvě ve Vídni.

+++ Výbuch plynu částečně zdemoloval budovu Státní plánovací komise v Praze.

+++ Na 210,000 korun si přišla D. Malá, 50, samostatná účetní lázeňského domu Trocnov v Karlových Varech, která účtovala pacifanetům kdco, přičemž penízky putovaly do vlastní kapsy. U krajského soudu v Plzni inkasovala 9.5 roku kriminálu.

Tak by asi měl znít výkřik průměrného Jihoafričana. Nadprůměrný by se měl zamyslet a říci s klasiky: pokud o nás každý lže, proč bychom se neměli bránit PRAVDOU?!

Zvítel rodiny odjede do práce /někdy i manželka - taky žvítelka/ a čemá slůžka /která bydlí u domku nebo dojíždí/ uvaří snídani, dovede dítě do školy či do školky a začne pomalým tempem, typickým z zvukem, třeba poklínat. Potom si otevře lednici a nají se /někdy otevře i vícekrát/, občas ucuone z nějaké té láhve u domácím baru. Za to vše je placena penězi /šatstvo, jídlo atp. se nepočítá/ a pokud se jí něco nelíbí, může pracovní poměr klidně ukončit. To samé se týká zahradníka, který v pondělí během dne zasévá opici z neděle pod keřem, tváří se jako že stěhí jednotlivá stěbla trávy zblíška.

Kdyby se taková denní činnost ukázala světu, kde potom jsou historiky, jak je to tu strašné mezi bílými a černými? Kolik Američanů dá klíč od bytu černochovi, kolik Němců by učinilo totéž s Turky, kolik našich tam doma by světilo auto i s klíčky k umytí Cikánovi? Obávám se, že by se nic podobného v těch zemích nenašlo. ani kdyby se špendlíkem hrabalo...

Jak říkám, pokud nám propagandu nedají do ruky, tak
adaptní svět nepochopí. Já bych dělal klidně ministra,
nebo aspoň nějakého poradce. Hlásí se ještě někdo?

Pozn. red.: Pod označím "Buštelegraf" nám bude - doufáme, že často - psát náš nový spolupracovník z Jižní Afriky. Pro možnost udělat si objektivnější názor na vývoj v JAR považujeme za velmi užitečné, budeme-li mít k dispozici i jiné názory, než jaké nám převázané pentličkou servírují "velké" sdělovací prostředky. Zejména pak, pokud jsou to názory lidí od téhož rodného drnu, našich krajanů.

Otištěný výstřížek pochází z časopisu SVĚT V OBRAZECH, který v Praze vydává Český svaz novinářů. Autorem rozsáhlé reportáže z Austrálie je Josef Ondrouch, který proslul jako jeden z "normalizátorů" čs. žurnalistiky po letech 1968-69, s nímž seděl v hospodě u jednoho stolu se považuje za značný risk. Mj. popisuje jakousi protiamerickou demonstraci v Melbourne, kterou označuje za jednu z nejvýznamnějších událostí v historii Austrálie; kupodivu my, kteří v Melbourne žijeme, jsme ji jaksi ani nezaregistrovali. Do Austrálie jej pryč přivedla jemu sympatická zahraniční politika země, z čehož máme zvláštní pocit kolem žaludku. Zmínku o slovenském vysílání melbournské stanice ŽEA nepovažujeme za nutné nějak zvlášť komentovat.

slovenština. Že by bylo vysláno
Bratislavu tak krásně vyjet až
u protinožců, to nepomůže
zdravý rozum. Teprve dolez
v místním rozhlas přinesl roz-
sílání.

Prizváni do spoločenského
domu na Hume Highway

„V Melbourne máme mnoho
němických skupin, vysílají mi
hlas v telefonu. Věděl jsem, že
to platí i pro celou Austrálii.
Konečně bylo to vidět i dnes na
mnoha místech, kde vedle se-
be loněli i lidé z bohaté třídy
zapomenuti australské Řekové
dálší Australané hrdí na to,
že neztratili pouhě ze svou pře-
střední národní kulturu. A zary-
tem na zemi, ze které všichni je-
sou nedejbože.

českou
a slovenskou emigraci jsem přivítal
několik a přehrávil mi
i posílá a zastavím zastavím:
Překlad slovenskou chvilu Česko-
slovensko. „Zavolejte si pana
Kuličku,“ řekl mi hlas v telefonu.
Mr. Kulička přišel hned a sáhl
anglicky na libovolnou slo-
venskou. Za několik minut jsem
uselal do jeho auta. Na hodinu
strávené doma a Kulička a Bou-
dák učinil nádu netopomem

Šokujici

V hotelu Marco Polo má cestovná kancelária prekvapenie. Ke nemilým poslušila skutočnosť, že nefungoval bar ani sauna. Naopak jedinou z pokračovani televízneho seriálu Marco Polo má plnohodnotnú domov. Ale pak prišiel šok. Kým jím otočil knoflíkom rádia, odvola se z reproduktora cista.

Jiří HODÁČ

Deportace!

Cestu nám přehradí závoja a nápis, že za tenhle bod mohou už jen vozidla Australské federální policie.

Nejsme od federální policie a nemáme tedy nárok. Zařadíme zpátečku, na malém plácku se otočíme a zaparkujeme venku před branou. Ze zájem nás přitom sledují desítky mramř šikmých očí: přistěhovalecký hostel Maribyrnong je až po střechu plný lidí z Asie, nově přichází z jiných koutů světa - také z Československa - se strážejí jak kapky v moři.

Žnou jsme u závoje, teď už pěšky, obejdeme ji a zbývá nám ještě několik desítek metrů. Slunce pálí a jedovatě se odráží od kovových částí mohutného televizního vysílače. Vzápětí jsme uprostřed prstence pečlivě volného prostoru kolem zděti ještě rozestavěné, moderní a bytelné, přebytečné budovy, obehnané z větší části plotem, vysokým aspoň čtyři metry. Nahore osnatý drát, vychýlený směrem dovnitř: zahrada se oplocuje jinak, takhle se oplocuje kriminál.

Tiskneme tlačítko zvonku a televizní kamera na nás hledí zpytavě. Tváříme se tedy ctnostně. Hlas v reproduktoru se zdvořile, leč stroze zeptá, kdo jsme, proč jsme. Objektív nás pořád měří, upřeně. Načež se uvnitř cosi pohne, odkudsi se vynoří robusní chlapík v policejním stejnokroji a pustí nás dovnitř s nečekaně srdečným úsměvem. Později nám dokonce uvaří kafe, vlastnoručně; teď však, zatímco se zapisujeme do knihy návštěv, je profesionálně zjevně zaujat kazetovým magnetofonem, který jsme odložili na zem, abychom měli volné ruce. IT IS NOT PERMITTED TO TAKE HANDBAGS OR OTHER TYPES OF BAGS, PARCELS OR SIMILAR ARTICLES INTO THE VISITING FACILITY - praví informační pamflet. Policista však zřejmě dochází k názoru, že jde doopravdy o magnetofon a nic více. Zkontroluje nám přes rameno zápis v knize. Pak zase kamsi zmizí, když předtím řekne - počkejte. TO ENSURE THAT NO PROHIBITED ITEMS ARE TAKEN IN, ALL VISITORS MUST PASS THROUGH AN ELECTRONIC SCANNING DEVICE...

Jsme na místě, kde cesty končí. Oficiálně se odhaduje, že v Austrálii je na 60,000 ilegálních přistěhovalců: jsme tedy na místě, kde končí mnoho cest.

"Počet lidí, které Austrálie může přijmout v určité době, bude vždy ohraničen...", říká ministr pro přistěhovalectví a etnické záležitosti Chris HURFORD v komentáři k zásadám politiky svého úřadu: "Soutěž o možnost se přistěhovat do Austrálie je po mnoho let velmi silná. Většina lidí je ochotna čekat v samoti a podstoupit normální výběrové řízení včetně zjištění zdravotního stavu a prověrky charakteru. Někteří lidé však nameštují k tomu nejsou odhodláni... Není ponecháno libovůli lidí kdekoli na světě, aby se jen tak rozhodli, že budou trvale žít v Austrálii. Pokusí-li se o to přesto, porušují australské zákony a nezbyvá jim než očekávat důsledky včetně trestního postihu a deportování z Austrálie, pokud je to nezbytné..."

Deportace.

Autobus přijede zezadu, vrata ve vysokém plotě se za policejní asistence otevrou a vzápětí zase zaklapnou: cvak. Dveře, chodba, čekárna. Sprcha. Místnost, kde se provádějí výslechy či pohovory, chceme-li se vyjadřovat jemněji. Kancelář, kde se sepisují osobní věci. Lékařská ordinace. Ložnice, jídelna, dvůr se zastřiženým trávníkem, místnost s kulečnickem a dalšími hrami, kde lze trávit volné chvíle. Vše perfektně

připravené, perfektně čisté, perfektně zapadající do sebe. Až příliš perfektně na to, abychom si dělali iluzi, kde právě jsme. Dozorčí důstojník v centru objektu je obklopen sklem po všech stranách: před ním řada televizních obrazovek kontrolujících uzlová místa areálu. Taky ten zvonek u vchodu, jistěže.

A je tu i místnost se amfížovaným oknem ve stropě, kde podlaha a všechny stěny jsou obloženy tlustou vrstvou pěnové gumy, potažené pevným plastikem. Hlavou zeď nikde neprorazíš, tady se navíc odrazíš. Tady si člověk neublíží, ani kdyby strašně, strašně chtěl.

Chce často? ..

"Někdy," připustí člověk za stolem. Vyzařuje z něho temperament. Na desce jmenovka: Frank WOSITZKY. Nechme se tím mýlit - příjmení si v Austrálii neupravil, takhle se s ním už narodil a pak přišel z Moravy. Jen nad "S" se někdy psával háček. A češtinu má téměř bez chybičky i po spoustě a spoustě let. "Lidé, kteří platí daně, někdy šbrblají, proč se za jejich peníze s ilegálními přistěhovaleci ještě můžeme, proč je jednoduše nevyhodíme ven. Ale nejde mít před očima jen dolary. Jsme přece lidé a musíme myslet i na lidskou a společenskou stránku věci. Každý případ je jiný a má své okolnosti. Skutečnost, že byl dopaden a že bude deportován, znamená pro někoho ohromnou osobní tragédii, bortí se mu svět. Ne každý se s tím snadno vyrovnává, ne každý to lehce nese..."

Internáční středisko oficiálně není kriminál; proto ani úřední angličtina zadrženého nenazývá "prisoner", vězeň, ale "detainee", což je o fous příznivější výraz. Instrukce ministerstva přistěhovalectví nařizuje dopadené rádoby-Australany neumísťovat v normálních věznicích, pokud je k dispozici internační středisko či jiné bezpečné zařízení; do klasické díry ovšem putují bez milosti. Mají-li nebezpečnou kriminální minulost či ohrožují-li životy a zdraví lidí kolem.

Maribyrnong Immigration Detention Centre ve státě Victoria je jedním ze tří australských zařízení na konci klikatých a vysněných cest. Další jsou v Sydney /Miwera Road, Villawood/ a Perthu /v komplexu federální policie na letišti/.

"Zadržení ve středisku nosí vlastní civilní šaty. Když nemají nic na doma, vyfasují tepláky, aby se cítili jakžtakž pohodlně. Jinak dostanou deky, pastu na zuby, šampón na vlasy, mýdlo atd., prostě co potřebují pro osobní hygienu a důstojnou existenci," F. Wositzky je pracovníkem ministerstva přistěhovalectví a etnických záležitostí. Jeho úkolem je nové přírůstky informovat o jejich možnostech a právech, zprostředkovat jim spojení s právními zástupci a státní poradenskou službou Legal Aid, pomoci uzavřít jejich finanční

Pokračování na další straně

STĚHOVÁNÍ!

Lekáte se toho slova? Není důvod! My víme, jak na to, máme bohaté zkušenosti a ideální skříňový čtyřtunový automobil!

LEVNĚ - RYCHLE - SPOLEHLIVĚ - BEZPEČNĚ - CO NEJDŘÍV

Z Melbourne Vás odstěhujeme třeba až do Sydney či Adelaide!

VOLEJTE MIRKA CÍHELKU - TEL. /03/ 848-6980

záležitosti ze světa před branou a podat ruku při řešení jakéhokoli jiného osobního problému. Když spolu mluvíme, vejde do místnosti policista a položí na stůl čtyři papíry s čísly přes celou stranu: zadržení tak žádají o rozmluvu. Mají něco, co nedokáží sami zvládnout.

"Ženy a muži jsou umístěni odděleně. Pokud jde o rodiny, děti zásadně nezavíráme. Obvykle se to řeší tak, že si sem vezmeme tatínka, zatímco matka s potomky nějak vhodně ubytujeme, třeba hned vedle v hostelu. Musí se pak pravidelně hlásit, ale také může s dětmi navštěvovat. O délce zadržení zásadně rozhoduje melbournský soud. Obvykle nám nedá víc než sedm dnů, což není moc. Jdeme tak k soudu znovu každých sedm dnů kvůli prodloužení, když to jinak nelze. Problém je třeba v tom, že lidé potřebují nějaké dokumenty od úřadů svých domovských zemí. A byrokracie někde pracuje zoufale pomalu. Z toho hlediska australská není nejpomalejší. Ani zdaleka."

Člověkem, se kterým Austrálie nechce mít nic společného, se lze stát poměrně snadno a rychle. Ilegálními přistěhovalci jsou ti, kdo do země přijeli s platným časově ohraničeným vízem, které úmyslně přetáhli. Dále černí pasažéři, zběhlí námořníci a každý, kdo sám sebe jakkoli propašoval na australskou pevninu. Stejně tak lidé, kteří pobytová víza získali na základě falešných údajů, osoby už dřív deportované či ti, kdo v zámoří někdy byli stíháni pro závažné kriminální zločiny, což australskému konzulátu zatajili. Stejně tak se ilegálním přistěhovalcem stává každý návštěvník, který při pobytu v zemi bez povolení začne pracovat; tedy i nejbližší rodinný příslušník, který přijel na návštěvu a chce si přitom něco vydělat.

"Deportace je tvrdý trest. Nejenže Austrálie má snahu vymoci náhradu nákladů - pobyt ve středisku stojí \$ 38 denně od rozhodnutí o deportaci - ale znamená to i zánik do osobních papírů a zákaz vstupu do Austrálie minimálně na příštích 5 let. Ale i pak při projednávání jakékoli žádosti o vřazm či dokonce o přistěhování k tomu přihlížet a velmi, velmi to přitěžuje. Pro zadrženého je mnohem výhodnější, když může takzvaně dobrovolně odejít. Každý se o to může pokusit, ale nikdo nemá zaručeno, že mu ministrův zmocněnec vyhoví, dokonce ani když už má platnou letenku a úředník tady na středisku se k věci staví příznivě. Když to někomu vyjde, může si gratulovat, protože při pozdějším jednání s australskými úřady má nesrovnatelně lepší vyhlídky. Ale někdy se spiknou okolnosti: zrovna dneska tu mám dva Evropany, chtějí žádat o možnost odejít dobrovolně, peníze na letenky ale mají v bance a jako na potvoru soukromé banky začaly zrovna stávkovat. Co s tím? Chtěl bych jim pomoci, jsou to celkem sympatičtí lidé, v tehle okamžik ale babo raď. Finanční záležitosti jsou samozřejmě moc důležité i tehdy, když se žádost o dobrovolný odjezd nevyhoví a následuje deportace. I když jde třeba jen o sto dolarů, pro takového člověka například z Asie to je spousta peněz, která rozhodne o tom, jak se mu zpočátku doma povede, jak bude začínat či zda se z letiště vůbec dostane domů. S bankami to za ně mohu vyřídit, když

mi dají autorizaci. Komplikovanější to někdy je se zaměstnavateli, občas jim nechťejí proplatit zbytek mzdy. Přitom ilegální přistěhovalci obvykle pracují velmi tvrdě a bez řečí kolem, leckdy snad že jim nezbyvá než držet hubu a krok, jak se říká, ale mnohdy je to i jejich přirozeně dobrý vztah k práci. Třeba jeden zaměstnavatel nám tu chodí bédovat, že jsme mu deportovali fachmána, na kterém mu stál celý byznys, teď skoro krachuje. Kdyby ovšem kdysi prokázal, že ten člověk je pro něho neocenitelný, že v Austrálii není odpovídající náhrada, mohl ho sem dostat naprosto legálně a spokojenost by byla na všech stranách. Takhle obešli zákon a tvrdě narazili."

Celkem sedm hodin denně se v maribyrnonském internačním středisku mohou přijímat návštěvy; jako dárky se dovnitř ovšem nemohou nosit jakékoli drogy či léky /s výjimkou předepsaných lékařem/, alkoholické nápoje, cokoli ve skleněném obalu, cokoli v neuzavřeném obalu, břitvy, nože; dokonce i žvýkačka je na černé listině, stejně tak stavebnice různých modelů. Právníci či zástupci konzulátů mohou přijít i mimo návštěvní dobu, zadržení mají právo přijímat kněze jakékoli víry. U telefonních hovorů se zaznamenává, s kým se mluví; vlastní hovor se však neodposlouchává. Stejně tak písemná sdělení nepodléhají cenzuře; obal pošty se ale musí odstranit v přítomnosti policejního důstojníka.

"Tady ve středisku spolupracují pracovníci různých ministerstev. Je tedy moc důležité dosáhnout porozumění a pracovní harmonie. Musím říct, že s policejními důstojníky se dělá dobře, mají pochopení, přestože jsou to většinou rození Australané, kteří se narodili a vyrostli v demokracii a z vlastní zkušenosti si nedovedou představit mnohdy kruté poměry, z nichž se ilegální přistěhovalci někdy snaží uprchnout. Velká většina ilegálních přistěhovalců jsou ovšem lidé, kteří mají čistě ekonomickou motivaci, nic víc. Pokud ale někomu jde doopravdy o život či ho čeká tvrdý trest z politických důvodů, má možnost zažádat o změnu statusu na politického uprchlíka a jeho případ se bude pečlivě skoumat. Vidím-li nějakou podobnou okolnost, takového člověka na tuhle možnost ihned upozorním. Dojde-li k deportaci, zásadně to považujeme za australskou vnitřní záležitost a případ neoznamujeme mateřské zemi, pokud zadrženy o to sám nežádá, protože chce například konzulární pomoc. Vlastní deportace se pak provádí tzv. direct flight, přímým leteckým spojením, kdy deportovaný nemůže opustit tranzitní prostor letiště. Tedy i když bychom deportovali někoho do Československa, tamější policie by od nás nedostala ani tu nejmenší informaci. Je ovšem samozřejmé, že by se toho člověka ptali, jak to, že se vrací bez platného víza. Ale to už nemá co dělat s tím, jak jsme vše řešili v Austrálii.

A už jste deportovali Čecha nebo Slováka?

"Ne. Ani jednoho, co jsem tady. A co vím, ani předtím. Čímž nechci tvrdit, že našiinci jsou svatí. Dost dobře si dovedu představit, jak si tu někdo přivydělává, když přijel třeba za dětmi na návštěvu. Ani on ani jeho příbuzní tady netuší, jak opravdu vážně, velmi vážně riziko je s tím spojeno. Je potřeba před tím varovat. Nic na tom nemění skutečnost, že se zatím nenašel nikdo, kdo by zvednul telefon a přes kapesník na mluvítu upozornil policii. Až se to stane, bude zle. A bude pozdě."

Ti v internačním středisku Maribyrnong nejsou kriminální zločinci. Jsou to jen lidé, kteří porušili důležitý zákon: chtěli přeskocit ty, kteří v zámoří absolvují komplikované pohovory, poslušně čírají do zkumavek v lékařských laboratořích a nechávají se promáčkávat a proklepávat doktory. Kolem miliónu lidí chce průběžně natrvalo do Austrálie; šance, že jim to klapne, je neveliká, zhruba jedna z deseti.

Plot kolem maribyrnonského internačního centra je ovšem pokračování na další straně

Problémy s automobilem?

Z.R. AUTOMOTIVE SERVICES *

jsou zde proto, aby Vám pomohly s mechanickými opravami všeho druhu!

Chtějte mluvit s panem Müllerem a dohovoříte se česky nebo slovensky, což oceníte zejména, pokud jste v Austrálii krátce a ještě Vás zlobí angličtina...

913 Mt. Alexander Rd., Essendon, Vic. 3040
Telefon /03/ 379-2818

stejně vysoký jako v kriminále. A bezpečnostní opatření nejsou příliš mírnější.

Odepisujeme se v knize a kamera na nás zírání bez mrknutí. Kolem vedou skupinku asijských dívek, které zrovna deportují. Vyměníme si rozpačité úsměvy: mají dobrou angličtinu a smutné oči a jak jdou kolem, prohodí jedna, že se už těší, aspoň bude brzy doma. Nezní to příliš přesvědčivě. Ale je rozhodnuto: nemá cenu přesvědčovat nikoho a o ničem.

Pak dveře cvaknou a za policejní asistence *my* smíme ven.

Slunce svítí, pořád svítí, jak se loudáme zpátky k závoře. Je ho dost, až moc, toho australského slunce. Než se však řící, že stejně pro kohokoli, že pro každého stejně.

Jak budou vypadat dojnice našich pravnoučat?, távalo se sympozium, jehož se zúčastnili experti z různých kontinentů. Konalo se samozřejmě v JZD Slušovice. Naléval se místní koňak Slušovníak a došlo se tedy nejspíš k fantastickým závěrům. Kravám je to nepochybně zcela jedno.

+++ "Vy kročení k větší demokracii by pro naše národy nebylo krokem do neznáma. Máme se o co opřít, máme své vlastní demokratické tradice. Už první československý prezident spojoval náš stát s ideou demokratické samosprávy a sociální spravedlnosti," říká se mj. v dokumentu Charty 77, vydaném při příležitosti desátého výročí existence. Prohlášení podepsali první mluvčí Charty 77 J. Hájek a V. Havel, dosavadní mluvčí M. Palouš, A. Šabatová a J. Štern /který byl nedávno kritizován částí exilového tisku pro svou novinářskou činnost v padesátých letech/ spolu s novými mluvčími, kterými jsou od ledna J. Litomický /nar. 1943, absolvent Vysoké školy zemědělské/, L. Šilhánová /nar. 1929, novinářka a socioložka/ a J. Vohryzek /nar. 1926, překladatel/.

+++ Se stíháním členů Jazzové sekce to poněkud skřípe; dost možná ale jde jen o "hru na spravedlnost", předváděnou pro světové publikum. Obvodní soud pro Prahu 4 tak propustil z vazby 71letého M. Drdu, který je diabetik, a J. Skalníka, trpícího chronickou nemocí pohybového ústrojí a oční chorou - stíhání proti nim ovšem bude pokračovat na svobodě. Prokurátor se proti rozhodnutí odvolal, městský soud však jeho protest zamítl; oba obžalovaní jsou tedy již doma. Obvodní soud rozhodl propustit z vazby i Č. Huňáta, V. Drdu a T. Křiváňku /ponechal však ve vazbě K. Srpa a V. Kouřila/ - i tentokrát se prokurátor odvolal a uvedení tří obžalovaných musí čekat ve vazbě na definitivní rozhodnutí městského soudu. Zajímavé je, že soud vůbec nepřijal vypracovanou obžalobu a celou věc vrátil prokuratuře k došetření.

+++ Falešné padesátilibrovky se objevily v Československu. Muž, který jednu z nich od kohosi koupil na ulici a pak hbitě kvačil do Tuzexu s vidinou západního spotřebního ráje, byl na místě zatčen.

+++ Čs. psychiatr dr. J. Cimický, jinak autor nepřehledných detektivek, říká, že šedesát procent obyvatelstva kolem Řípu pije alkohol nepravdělně a plných 23 procent takřka jako chlastá. V přepočtu na čistý lih činí spotřeba na rok a hlavu /včetně kojenců/ kolem deseti litrů, čímž se Československo

K naší reportáži dodejme ještě tolik, že mluvčí ministerstva přistěhovalectví a etnických záležitostí nedávno vyjádřil vážné znepokojení nad tím, že mezinárodní gangy zavětřily byznys v pašování lidí do Austrálie, přičemž úroveň jejich triků jde stále nahoru. Mnozí návštěvníci Austrálie, kteří bez povolení zůstanou déle a stanou se tak ilegálními přistěhovalci, jsou okamžitě vydírání. Ministerstvo má důkazy i o tom, že v zámocí existuje průmyslová výroba falešných dokladů, používaných při žádostech o australské vízum.

Podle údajů opozičního mluvčího pro přistěhovalectví a etnické záležitosti pana A. Cadmana, MP, v Austrálii se skrývá asi 60,000 ilegálních přistěhovalců, kteří daňové poplatníky stojí přes 9 mil. dolarů na nákladech za provoz detenčních středisek, pátrání atd. V období 1985-86 bylo dopaden 2480 ilegálních přistěhovalců, 900 z nich bylo deportováno, další odjeli "dobrovolně". Australská opozice je názoru, že vedou na mlýn ilegálních přistěhovalců jsou byrokratické průtahy - např. projednání žádosti o změnu návštěvníckého víza na povolení k trvalému pobytu může zabrat až 3 roky.

probojovalo mezi světovou opileckou elitou. Dr. Cimický uvádí, že boj proti alkoholismu stále neodpovídá závažnosti problému, lihoviny by se třeba vůbec neměly prodávat na nádražích ani jinde v dopravě. Viděno ovšem z druhé strany, čs. občané za zrzavou vodu i silnější lovcovský ročně vydají asi deset miliard korun, což představuje zhruba 30 procent všeho maloobchodního obrátu. Lecco je tím jasnější. Apoštol protialkoholního boje doc. dr. J. Skála z poslušného Apolínaře se kdysi ptal čs. ministra financí, co by se stalo, kdyby osvěta sklídila plody a lidé doopravdy přestali pít a kouřit. Ministr prý jen zděšeně vykřikl: "Proboha, to by byla ekonomická katastrofa..."

+++ Čs. tisk praví uklidňujícím tónem, že tzv. výsekové maso skupiny "b", které veterinář označil za nevhodné pro normální prodej /a kterým se na Západě krmí psi/, je přesto chutné a zdravotně nezávadné. Sdělení dokumentuje, jakým směrem se přesouvá spotřebitelský zájem při současných astronomických cenách kvalitního masa. Popřát ironicky dobrou chuť? Člověk se jaksí stydí...

+++ Brutální vražda sedmnáctileté dívky na pražském Ovčenském trhu před časem rozbouřila hladinu veřejného mínění v čs. hlavním městě. Pražská kriminálka po třech měsících dopadla pachatele - je jím patnáctiletý učen, který v mezikase pobodal nožem další děvče. Podle čs. trestního zákona mladistvému ve věku 15 - 18 let může být uložen trest odnětí svobody maximálně na 5 let; v případě, že za konkrétní trestný čin by dospělému pachateli mohl být uložen trest smrti - což je případ vraždy - může mladistvý výjimečně inkasovat až 10 let kriminálu.

+++ Trnavské automobilové závody podvodně vyúčtovaly dodávky aut a součástí, přestože pak zůstaly nedokoleny po několik dalších měsíců. Na základě zfalšovaných dokladů si tak potenciální závod navzájem vyplatili prémie ve výši 375 tisíc korun.

SINDLER CONTINENTAL CAKES

PRODÁVÁME VE VELKÉM svatební dorty, dorty k narozeninám, makové, ořechové a tvarohové koláče, jablkové závinů...

84 River St., South Yarra, Vic. 3141
Telefon /03/ 241-7227

Do země pólnočního slunce

Báboh jsem hodil do sítě nad hlavou, místo u okna bylo pohodlné, natáhl jsem nohy a prožíval euforický pocit volnosti. Mám tři týdny výhradně pro sebe a sedím ve vlaku, který právě odjíždí z Osla a za devět hodin mne vykloupí v Andalsnes, od kterého je k polárnímu kruhu ještě čtyři sta kilometrů. Mně to ale stačí, nemám s sebou beranici a ani po ní netoužím. Norská krajina se dělí stejným dílem na pevninu a na hluboce do ní zařezané fjordy, je tam více hor než rovin, více lesů než luk, jen malá část půdy je obdělána. Brožurka, kterou jsem dostal k jízdence, mne poučuje, že tato železniční trať patří mezi pět v Evropě nejatraktivnějších. Vidím to sám a blaženě se raduji z téměř zapomenuté jízdy vlakem. Trať začala náhle klesat ve dvojité spirále a projíždíme dvěma kruhovitými tunely. Dostali jsme se na dno úzkého údolí, ve kterém se divoce valí zpěněná řeka, napájená okolními ledovci. Rychlík zastavil na nulté nadmořské výšce na břehu Isfjordu. A nade mnou se tyčil horolezecký ráj i přízrak Romsdalskorn, skutečný beraní roh, soupeřící s Matterhornem. Poprvé v životě jsem zakoušel ten ojediněle vzácný pocit vyvolávaný polární nocí, slunce o pólnoci ještě nezapadlo.

Z Andalsnes jsem se pak vydal autobusem na jihozápad. Virtuózní řidič vyvedl rozhrkané vozidlo do průsmyku v nadmořské výšce 1200 metrů a opět je spustil krkolomnými zatáčkami k Nordalfjordu. Překonali jsme horský hřeben, který se zcela správně jmenuje Trolltindene – vrcholy skřítků, zajisté tam jsou domovem a nemohli si vybrat vhodnější. Hodil jsem ruksak na záda a vydal se na čtyřicetkilometrovou túru. Za dva dny jsem došel k místu zvanému Dalsnibba, stvořenému Hospodinem pro obdivovatele panoramatických rozhledů: kolem mne se rozprostíralo 35 tisíc čtverečních kilometrů zaplněných fascinujícími horami, údolími a fjordy!

Necestoval jsem podle žádného pevného plánu. V Melbourne jsem sice sehnal příručku o nákupních a stravovacích možnostech v Oslo, z tohoto důvodu jsem do Norska nejel. Doletěl jsem tam v sobotu odpoledne a nechtěl ztratit ani jeden den a do hor odjet v pondělí ráno, takže jsem neměl možnost si obstarat turistického průvodce. Na nádraží jsem koupil dvě mapy, jednu středního Norska pro celkovou orientaci a druhou, jakousi speciálku, s více topografickými podrobnostmi. K mapám jsem dostal jízdní a lodní řád, kterému jsem při mém způsobu cestování blahorečil, některé autobusy a převozy jezdí či plují jen jednou denně. Za malý poplatek se návštěvník může stát sezónním členem norské turistické organizace s nárokem na vnitrozemské cestovní a ubytovací slevy.

Na zastávce Djupvasshyta jsem chytil autobus do města Lom na severním okraji norského turistického ráje Jotunheimen, tento název zavedl v polovině minulého století básník A.O. Vinje, znamená "domov obrů", na básníkův monument jsem narazil na břehu jezera Bygdin. Hory tu dosahují výšky 2400 metrů, přes dvě sta z nich je dvoutisícových, krajina se vyznačuje neobyčejnou vertikální členitostí, hory často příkře spadají v zákrutech fjordů k hladině moře. Kolem šedesáti ledovců zde vděčí za existenci jen tomu, že léto je v Norsku příliš krátké, aby se rozpustil všechny sněh. Byl jsem tady na vrcholu a to nevaldilo, aby ve dnech, kdy jsem se pokoušel o nejvyšší zdejší horu Galdhøppingen /2469m/, byla celá krajina pod sněhem. Přes drsné počasí je tato oblast vyhledávaná pěšími turisty v létě a lyžaři v zimě, Norové pokládají sjezdové disciplíny za druhořadé. Na dlouhých tratích je doprovázejí sáně s bagáží, tažené psy. I v létě jsem potkával turisty provázené psy, kteří si v brašnách na každé straně hřbetu nesli sami svůj proviant či co, samozřejmě to nebyli jezevčíci.

Teprve nyní jsem pochopil, proč Skandinávci jsou spíše klidné a přemýšlivé povahy, je odrazem zdejší krajiny a podnebí. Moje putování mne vedlo přes horský masiv, jehož horniny byly většinou temných barev, zrnité, bohaté na pyroxény a s bílým oživením živeců, které je protkávají, geologicky tedy patří k prvohorám předkambrického původu. Květena se mi zdála být střízlivá, Norové zdůrazňují, jak Jotunheimen hýří barvami. Výskyt smrků a borovic se zastavuje na vrstevnici ve výšce kolem šesti set metrů nad mořem, blíže jsou odolnější a viděl jsem je výše a jalovcová kieč se pak dere i na vrcholy. Malý pěnišník, kterému se zde říká laponská rž, krásí svahy a pláň, tak jako půvabná horská azalka. Pryskyřičníky u potoků mi šeptaly, že jsem v Evropě. Po staletí bylo toto pohoří navštěvováno lovci a rybáři, sob hohužel zmizel, tak jako v Čechách tur, medvěd či bobr, to je smutná daň tzv. ci-

vilizace. Zvířat jsem neviděl mnoho, sem tam mi přeběhl přes stezku horský zajíc, žlutohřbetý lumík či červenohřbetý hraboš s neobvykle velkými řezáky. Sněžné sovy si mne prohlížely moudrými očima, nad hlavou mi kroužil orel či káně, na stromy klepal datel, jezera hlídal písl a čejka. V čeřenech rybářů jsem viděl pstruhy a siveny.

I když sobi byli z divočiny člověkem vytlačeni, viděl jsem jejich polodivoká stáda pěstovaná v zájmu norské živočišné výroby, zužitkují se na maso, kůži a paroží. Norští horalé pokládají sobi maso za tradiční, dnes k máni ponejvíce ve formě salámu, jeho trvanlivost, jakost a chuť jsou stoprocentní, jak jsem se sám přesvědčil. Měl jsem sice jisté výhrady, nebylo mi po vůli se podílet na konzumování tak krásných zvířat, byl jsem ale sžíran nejen hladem, ale i zvědavostí, salám byl uhlově černé barvy, chutnal ale výtečně. Ještě s jinými druhy je součástí norské snídaně, která se ještě skládá ze sýrů nakrájených zvláštním nožem na plátky silné jako list papíru, herinkového salátu a nakyselo marinovaných ryb, to všechno se zalévá konvemi silné kávy. Dodnes mám podezření, že Norové si tak každý den kurýrují opici, je to samozřejmě neoprávněné, i když při setkání v divočině pohostinně vytahovali z rukavice láhev šnapsu Agua Vita a tesákem zavěšeným na opasku uřízli a nabídli kus sobího salámu. Naštěstí jsem o tomto bohubilém zvyku věděl a souputníkům jsem mohl nabídnout hlt slivovice, jen pomlaskávali.

Upřímně řečeno, nad touto lahví jsem dlouho přemýšlel, protože mi připadala těžká, cestoval jsem nalehko. Za tři dny jsem byl ale zbaven jak starostí, tak váhy, příliš mnoho Norů se se mnou chtělo bratřit. Jinak jsem nosil jen základní nezbytnosti a papírový spací pytel. V oblasti Jotunheimen jsem viděl jen málo turistů stanovat; na slušné značených stezkách, které vedou na všechna zajímavá místa, jsou rozmístěny chaty ve strategických vzdálenostech jednodenního pochodu. Jsou to buď neobhospodařované útulky opatřené jednoduchým vybavením pro vaření a třeba jen 4-6 postelemi anebo chaty s možností stravování a až stolůžkovou kapacitou. Většinou je možné si na těchto chatách koupit i základní potraviny, takže turista, pokud se nechce sebetřápat, s sebou nemusí vláčet stan, pěníák, kotlík a potraviny, to jen v australských horách se nakládáme jako mezci.

V první chatě, ve které jsem spal, jsem si levně koupil lehkou obálku, do které jsem vždycky vlezl i s hlavou, než jsem se přikryl dekou, která byla na lůžku k dispozici. I když chaty jsou ve velmi dobrém stavu, turisté po sobě uklidí, je toto řešení z hygienického hlediska velmi vyhovující a navíc, nemusel jsem se zatěžovat bagáží, jejíž doprava by byla z Austrálie do Evropy také váhově a objemově svízelná. Překvapivě trvanlivý pytel z papírového vlákna jsem poslední den nacpal do koše na odpadky a bylo po ptáčkách, udeřal jsem to s lítostí, protože jsem byl po tři týdny na norských horách volný jako pták, ani zamlouvání noclehů nebylo nutné, myslím, že se tam ani nepraktikuje. Jsou to svobodné hory!

Ten, kdo četl Ibsenovu poemu Peer Gynt, si vzpomene na jeho dábelskou jízdu na sobím hřbetě horem dolem. Putování ve stopách Peer Gynta předčilo moje očekávání, z koziho hřbetu ve výšce 1880 metrů jsem sestupoval k hladině moře, Ibsen to kvalifikuje jako let, jeho hrdina to přežil, já také, stejně jako ostatní, kteří se odvažují. Úzký a rozeklaný, při pohledu zdálky zdánlivě nepřekonatelný hřeben se vine mezi jezerem Bessnabu, jehož hladina je v nadmořské výšce 1374 metrů, a jezerem Gjende ve výšce 984 metrů, čtyřístametrový svah spadá od jednoho k druhému jezeru téměř vertikálně!

Pampelišky odkvátaly a mávaly mi na rozloučenou, když jsem nastupoval u jezera Tyin do autobusu, který mne vzal k Sognefjordu, o kterém se říká, že je nej-, nej-

asi je to pravda. Z Bergenu jsem se pak nočním expresem dostal do Osla, kde jsem putování po zemi obrů i skřítků zakončil jediné možným způsobem - v sauně.

Foto autor

Z VYŠŠÍCH KRUHŮ

+++ Je snadnější peníze vydělat než je udržet," tvrdí Harry Schultz, podle Guinnessovy knihy rekordů nejlépe placený finanční poradce světa /hodinový honorář US \$ 2400, o víkendu o tisíc víc; telefonická pětiminutová blesková porada stojí US \$ 200; platí se předem/ ve svém časopisu The International Harry Schultz Letter /FERC, P.O.Box 622, CH-1001 Lausanne, Switzerland; roční předplatné v Austrálii 406 austral. dolarů/: "Chudí lidé tomu nemohou rozumět, nevěří tomu... Ale je to pravda. Jakmile jednou máte kus kapitálu, musíte někam s ním. A kamkoli jej dáte, existuje riziko... Přátelé a příbuzní říkají: proč chceš nadělat víc peněz?, máš dost. Nechápu, že se pouze snažíte udržet, co máte - že musíte běžet, abyste zůstal na místě..." Schultz označuje loňský 31. prosinec jako den, kdy Australané přestali být svobodným národem - podle jeho názoru přistoupení k tzv. jihotichomořskému bezatomovému pásmu se rovná automatickému vydání se napospas v případě sovětského nukleárního ultimata. K ekonomické situaci Austrálie Schultz podotýká, že v r. 1913 byla výši národního důchodu v přepočtu na hlavu na 1. místě ze 16 sledovaných zemí - a dnes je na 16. místě. Cituje názor, že problém Austrálie není ani tak hospodářské vedení jako spíš nedostatek sebekázně a vůle; Aussies musí být zraněni ještě mnohem více, aby pocítili potřebu skutečné změny. Schultz uvádí vtip z vyšších kruhů: "In USA they have Ron Reagan, Johnny Cash, Bob Hope and Stevie Wonder. In Australia we have Bob Hawke, no cash, no hope and no bloody wonder..." Pokud jde o "cash", naštěstí to docela neplatí: náš Pat Cash přece nedávno rozhodl finále Davisova poháru. Ale i tak Schultzova slova znějí značně chmurně.

Nový švýcarský azylový zákon dál ztrpčuje život novým uprchlíkům. Žádost o azyl se musí podat na vyznačených hraničních přechodech. Místo finanční podpory, jako dosud, budou azylanté dostávat věcnou výpomoc.

+++ Při požáru Muzea Boženy Němcové v České Skalici se sice podařilo zachránit většinu vzácných exponátů, škoda však přesto dosáhla 200,000 korun.

ZAVÍTEJTE DO PŘÍRODNÍCH SÍRNÝCH LÁZNÍ

SPA BATH V MOREE ★★

Ubytování v prostorných a moderních "units" s kuchyněmi za velmi přijatelné ceny nabízí

MOREE SPA MOTOR INN

Cnr. Alice and Gosport Sts., MOREE, N.S.W. 2400
Telefon: /067/ 52-3455

K VAŠIM SLUŽBÁM NICK, VERA A TAISA KOZNEĐ

Nedostal jsem letos na přelomu roku žádný kalendář. Ani od podniků, ani od nějakého obchodního domu. Měl jsem nutkání si nakonec kalendář koupit za své drahé peníze, ale rozmyslel jsem si to. Zašel jsem sice do obchodu a řadu jsem jich prolistoval, jenže ani jeden mne nezaujal natolik, abych doň investoval.

Kalendář, o kterém zde hovořím, totiž už neexistuje. Mluví o kalendáři, který je alespoň sto stránek

MOJE DOBRÁ STRÁNKA

FEJETON JIŘÍHO ŠÝKORY ZE SPOJENÝCH STÁTŮ

tlustý, na titulní straně je komínček s žebříčkem anebo buclatý Nový rok, co má zadeček zabalený do bělostného lajntuchu. Kalendář, kde nejen že jsou u každého měsíce připraveny různé kresby, ale kde je také připojen stoletý kalendář, předpovědi počasí na dvacet let dopředu, popis povětrnostního stavu v době před padesáti lety, seznam vichřic, potop, záplav, požárů a jiných katastrof. Kalendář, v němž jsou povídky k té či oné příležitosti provázené patřičnými ilustracemi, černobílými anebo v barvách. Kalendář, jenž obsahuje kreslený humor, horoskop a fotografie krajiny v různých ročních obdobích, pohádku pro děti, povídku o vánočním kaprovi; kalendář v němž jsou taky reklamy; kalendář, který může opravdu sloužit celý rok; kalendář, jenž nezláme. Nepotřebuji, aby v něm bylo pro každý den vynecháno bílé místo na poznámky! Ty si stejně napíšu na útržek nějakého papíru, co byl právě při ruce - a pak samozřejmě ztratím. Chci kalendář, který bude celý rok ležet na nočním stolku vedle mé hlavy, abych ho mohl kdykoli vzít, otevřít na kterékoli straně - potěšit se.

Jenže takové kalendáře se jaksi přestaly vyrábět. Dnešní kalendář připomíná notes vědce či inženýra. Je narušen vědomostmi, že pomalu praská ve hřbetu. Sdílel vám čas v Londýně a v Bombaji zároveň. Převádě vám míle na kilometry a opačně v jednom řádku. Zahne vás statistickými údaji o hospodářském stavu Ruritánie či jiné země toho významu nebo o velikosti popularity, co má švýcarský prezident /pamatuje si vůbec někdo jméno švýcarského prezidenta?/. Moderní kalendář se nesníží k tomu, aby vám předložil povídku o milostném vztahu myskivce Vávry a děvčátky Stásky. Moderní kalendář možná i opovrhne poučnými říkadly pro děti, jež bývaly v těch starých kalendářích doprovázeny stínovými obrázky; říkadly, z nichž jedno si pamatuji dodnes: Hle, tam na konci lesa - smeček pyšně se nese! Za chvíli soumrak se skloní a z luk půjdou domů koně.

Smeček také domů spěchá, přes kořeny skáče jako šílá blecha, doma je pochválen, že přišel včas - a za to může zátra ven zas!

Kam se hrabou moderní kalendáře! Kam se hrabou!! Kam!! No řekněte sami, lze vůbec srovnávat básnické dílo

o smečkovi s tím, co jsem našel v kalendáři americké firmy, kterou nebudu jmenovat...?

V tom americkém kalendáři byl článek, ne povídka, článek, o ekonomické situaci Třetího světa z pohledu experta na Malthusovu teorii o přelidnění. Článek začínal nějak takhle: "V konjugaci libertinské experimenty zastánců liberálního přístupu na jedné straně a výsledků příkrmu 'kynsovy' teorie lze ekonomické parametry vývoje v Třetím světě elimitovat po výtce z globálního strukturálního rybcoulu ad hoc a vis major ---" prosím vás dejte mi pokoj, to já radši o tom smečkovi.

Asi dám do novin inzerát, že mám zájem o staré kalendáře. Musím ho ale opatrně nastylizovat, aby se mi případní náhodní dárci nezměnili v překupníky a nežádali na mě finanční odstupné.

Ať už tak či onak, kalendáře nejsou, co bývaly. Možná je to tím, že je málo času. Proto se asi z obsáhlých kalendářů s počteníčkem staly jen užité notýsky, anebo dokonce jen jeden tvrdý list, na němž si můžete ke každému dni přičínit svůj osobní tajný hieroglyf. Třeba křížek - to znamená zavolat zubaře, nebo kolečko, což může být značka k datu splátky nějakého dluhu. Anebo koužek s tečkou uvnitř, což by mohlo znamenat: odvolat návštěvu zubaře a jít do kina...

S úpadkem kvality a obsáhlostí kalendářů lze vzkřiknout společně s neznámým lidovým mudrcem: ó, kam to ten svět spěje! Na což jistě nějaký lidový kowrdk poznamenej, že je mu jasné, kam svět spěje, a že tam spěje velice rychle.

Příčinou havárie letadla TU-134 sovětského Aeroflotu u východoberlínského letiště Schönefeld byla nedbalost pilota, uzavřela vyšetřující komise: trochu daleko od Jižní Afriky, aby se dalo tvrdit, že stroj byl sestřelen, jako v případě stejného typu stroje na palubě s mozambickým prezidentem...

+++ Při 40. ročníku otužileckého Memoriálu A. Nikodéma měla Vltava v Praze teplotu pouhé dva stupně. Ve vodě se cachtali i čs. přemožitelé Lamanšského kanálu F. Venclovský a J. Novák, nejstarším účastníkem byl šliletý V. Fuchs. Organizovaní /a tedy politicky vychovávaní/ otužilci obvykle volávali policii na starého ruského šlechtice - emigranta, který se při stejné příležitosti vždy koupal hned vedle a netajil se názorem, že na tom nic není; ohrožoval tak prý průběh závodu.

+++ Novou čs. tisícikorunu postihl stejný osud jako dosud všechny bankovky: různým překládáním, otáčením, prohlížením proti světlu atd. na ní prostý lid objevil "protisocialistické" motivy. "Nová tisícikoruna je bez poskvrny," přispěchala s nervozním ujištěním státní banka.

+++ Státní banka československá do konce ledna přijímala žádosti o devizové přísliby. Oficiálně mají přednost žadatelé, kteří na Západě dosud nebyli, neoficiálně vše bude samozřejmě vypadat úplně jinak. Na den se přiděluje 20 - 26 U.S. \$, maximálně však 550 dolarů na celý pobyt.

+++ Do Československa se denně dováží 6200 kusů moskevské Pravdy a 1810 výtisků listu Izvestija. Kromě toho další sovětská periodika s jednorázovým nákladem 1,300,000 výtisků. Podle direktivy shora sov. tisk musí být k dostání ve všech krajských a okresních městech "na hlavních ulicích, nádražích, letištích a pod."

+++ První "videokavárnu" otevřeli v Hradci Králové.

SHIATSU--*--*--*--

JAPONSKÁ BODOVÁ MASÁŽ / ACUPRESSURE / - SAUNA - LÉČBA SVALOVÝCH ZATVRDLIN / FIBROSITIS / - CELKOVÁ MASÁŽ...

32 Upper Plaza, Southern Cross Hotel, Exhibition St., Melbourne, telefon /03/ 654 7782

Od 10 hodin dopoledne až do 7 hodin večer

Keiko O M O T O a Luděk H O R Á K, N.D.

O KNIHÁCH
(nových i j.)

Při čtení povídek Lenky Procházkové "Příjeď ochutnat" /Index, Kolín n. R., 1984, str. 103/ jsem si uvědomoval, jak bláhový je názor marx-leninských dogmatiků o výchově mládeže. Češi a Slováci narození po roce 1948 nepoznali jiný než socialistický systém, a přece ke zklamání existujícího režimu nejsou oddaní jeho budovatelským plánům a doktrínám.

Jan Procházka, otec spisovatelky, se narodil za Masaryka, vystudoval hospodářskou školu a poúnorová konjunktura /příznivá ovšem jen partajním a mládežnickým funkcionářům/ ho vynesla mezi elitu t. z. v. kulturní fronty. Procházka psával docela obratně romány a filmové scénáře motivované zejména svazáckým prostředím. Jeho dcera Lenka píše také obratně, nevěnuje ale vůbec žádnou pozornost uvědomělé mládeži, naopak, s chutí popisuje tu neuvědomělou, dochází tedy k jakémusi genetickému žertu a definitivně nevraživosti ze strany Strany.

Procházkové bylo 17, když ji na prázdninovém pobytu v Paříži zastihla zpráva o vstuptelích v srpnu 1968, exil nezvolila, neměla a nemá o něm valné mínění, a vrátila se do Prahy, kde po večerech píše a protože je na indexu, přes den uklízí kanceláře. A její knížky vydává západoněmecký Index. Četl jsem dvě, Růžovou dámu a nyní Příjeď ochutnat, do nebe se za ně nedostane, hříšníkům se ale líbí, patřím do téže kategorie, přečetl jsem obě s podivem. Jde o literaturu erotickou, oplývající promiskuitou a dívčí povolností. Procházková toto vše servíruje, jako by to patřilo k socialistickému bontonu. Možná za mého dospívání v Československu to bylo poněkud jinak. Původně jsem se domníval, že autorce jde o ženská práva se snahou vyrovnat se svými sestrami třeba demonstrováním před parlamentem v Canbeře, je to však jinak, Procházková píše výhradně o sexuální volnosti, naštěstí ale nesklouzla do hrubých výrazů, pro dámu by se to nehodilo. Nevím také, zda mladí hrdinové povídek jsou výstřední individuality anebo běžní chlapečci a děvčata. S čs. politickým systémem nesympatizují, nijak je ale nezajímá, materiálně se nemají špatně a podle mého názoru jejich milostný život je hrůzný. Procházková generalizuje mladé muže jako bezcharakterní sobce ovládané pouze zájmem o pohodlí a sex, zatímco mladé ženy jsou charakterní a ovládané pouze zájmem o pohodlí a sex. Ale rovnoprávnost to ještě není!

Exilové nakladatelství Index vydalo v r. 1984 k sedmdesátinám Jiřího Koláře publikaci nazvanou "Odpovědi". Na prvních 80 stránkách Kolář nabízí k posouzení jakési průvodní slovo k svému celoživotnímu básnickému a výtvarnému dílu a synteticky tato dvě umělecká díla spojuje. Pokud je mi známo, Kolář se dosud vždy obracel vpřed a neotáčel se k minulému, v Odpovědích formuluje souvislosti toho, co Kolář vytvořil, na čem pracuje a co zamýšlí pro budoucnost, to vše pro něj představuje neoddelitelnost díla. "Začni přemýšlet a jsi nebezpečnější než cokoli, co lze vyrobit". V tomto vyznání o touze jít vlastní cestou pak vidím Kolářovo lidské a politické prohlášení. Poslání umění nachází Kolář v rozšiřování a obohacování vědomí, největší překážkou je mu "ustrnutí lidských věcí v konvenčních významech", to platí pro starou vlast a exil. Kolář to ví, téměř sedmdesátiletý se v roce 1980 přesunul do Paříže, dokumentoval svou odvahu i tvůrčí ctižádostivost. To není dáno každému. Druhou část Odpovědí tvoří Kafkova Praha, soubor barevných a čerobílých koláží vzniklých v letech 1977-1978. Potvrzuje Kolářovu originalitu, i když poněkud utrpěla typografickou úpravou knížky.

Na závěr se zmíním o sbírce básní Stanislava Komárka Kartografie /Alfa, Einwangasse 17-2-3, Wien, Austria, 1986, str. 44, cena 80 sch./ Není to bibliofilské vydání, nevím, zda šlo o typografický záměr, na 44 stránkách je umístěno 22 krátkých básní, liché stránky jsou bez textu, sudé nejsou zaplněny ani z poloviny, na mne taková úprava působí diletansky a marnotratně. Více jde ale o obsah a kvalitu básní. Jak název sbírky napovídá, jde o jakési básnické letem světem, témata jsou zasazená do Alžiru, Španělska, Francie, Bulharska, Rumunska, asijské části Sovětského svazu, Rakouska, NSR a snad i do Prahy. Takže nevím, básně nemají společenský, sociální či politický hrot, jde o surrealisticky laděnou reflexivní lyriku. Docela se mi líbily. Velmi mi chyběla, zvláště vzhledem ke geografii, ediční poznámka osvětlující, proč exilový autor svou pozornost zaměřuje třeba do Baku. Tam přece jezdí jen národní hrdinové.

Socioložka Jiřina Šiklová pracovala do roku 1969 na filozofické fakultě Karlovy univerzity, nyní se živí prací v jedné pražské nemocnici, strávila rok ve vyšetřovací vazbě. Univerzita v Göttingenu uspořádala v roce 1986 symposium věnované mládeži a náboženství. Šiklová je obeslala referátem o postfezích, jak česká mládež se přiklání k náboženství, její závěry jsou zajímavé a v protikladu k tvrzení, že v Československu dochází k náboženské obnově, podle Šiklové jde pouze o manifestování odporu k vládnoucímu režimu. Vážní zájemci si mohou tento 14stránkový referát vyžádat v redakce Panorámy.

Pražské nakladatelství Avicenum vydalo koncem minulého roku dlouho očekávaný Lékařský slovník anglicko-český a česko-anglický. Jde o slovník středního rozsahu, nebylo tedy možné zachytit celou oblast medicíny, obnovuje ale odbornou terminologii z většiny hlavních oborů, jako chirurgie, patologie, neurologie, gynekologie, dermatologie, mikrobiologie atd. Zdá se, že autoři vycházeli jak z anglické, tak americké literatury a pokusili se zachytit i názvosloví týkající se posledního vývoje v lékařství.

Poslední doušek dnešního knižního koktejlu upozorňuje na obrazový atlas popisující australské vinice a vinaře. Důvod k této informaci je trojí, jednak mnozí z nás přišli na chuť australským vínům a po tuhém tréninku se stali znalci, takže trocha teorie je již

Pokračování na další straně

A D V O K Á T

JUDR. MILAN KANTOR

/LL.B., Barrister and Solicitor of the Supreme Court of Victoria/

specializuje se na kupní smlouvy, převody nemovitostí, nájemní smlouvy, zakládání společností a partnerství, na vykonávání dědických nároků a na přípravu testamentů, všeobecně na případy týkající se nesporných majetkoprávních záležitostí.

Než podepíšete smlouvu, která je obvykle závazná a která může mít i dalekosáhlé nepříznivé následky, přijďte na právní poradů!

500 COLLINS STREET, MELBOURNE, VIC. 3000
TEL.: /03/ 62-6196

nezabije, játra mají stajně na kámen. Publikace se pak zmiňuje o vinařích českého původu, kteří šíří slávu mělnické či bzenecké lipky i na pátém světadle, a posléze autorem skvělých fotografií, které doprovázejí tuto publikaci /T.K. Hardy: The Pictorial Atlas of Australian Wines, Grape Vision, 1986, \$ 23.95/, je krajan Milan Roden z Melbourne.

IP

Dagmar Balcárková: "Ellen Kelly" - po dvou letech by letos v únoru měla znovu vyjít tato pozoruhodná kniha naší krajanek, píšící anglicky. Ellen Kelly byla matkou proslulého Neda Kellyho, slavného lupiče, který později v Melbourne skončil na šibenici. Práce D. Balcárkové byla oceněna Výborem pro oslavy 150. výročí založení Victorie. Cena knihy by se měla pohybovat kolem 6 dolarů.

Cenu Toma Stopparda, udělovanou každým rokem za díla české a slovenské literatury, získali za rok 1986 B. Grögová a J. Hirsál za mnohaleté společné literární a překladatelské dílo.

Australská hymna?

V posledních letech jsme svědky silné snahy po sebeurčení u některých skupin australského obyvatelstva. Na prvním jsou často státní symboly, které se dosud tradičně napojují na Britskou korunu, ať je to již vlajka, hymna a jiné. "God Save The Queen" se některým již nezdá a při nedostatku jiného textu a melodie se návrhy ubírají pro mne podivnými cestami. Jeden nápad mi silně připomíná Internacionálu.

Část australské veřejnosti navrhuje, aby za hymnu byla uzkoněna všeobecně známá a oblíbená folková písnička "Waltzing Mathilda", vyjadřující údajně mladou a silnou tradici australského národa.

Opožděně se mi dostala do rukou knížka, kterou v roce 1977 vydala Mladá fronta v Praze. Karel Ulbert, který rok studoval experimentální fyziku na univerzitě v Canbře, po návratu do Československa připravil výběr z australské lidové poezie a nazval jej "Oheň z dříví eukalyptu". Písničky si musely získat u českých čtenářů oblibu, protože vyšly i ve fonetické formě na gramofonové desce Supraphonu. Ve sbírce samozřejmě nemůže chybět Waltzing Mathilda, jejíž slova kdysi napsal A.B. Paterson; má sedm čtyřřádko-

Nejen pro čs. skauty, ale pro všechny děti našich krajanů, jejichž rodiče chtějí, aby si uchovaly povědomí o svém původu a historických kulturních tradicích, je určena roztomilá knížka kapesního formátu - Ivo Poláček: *VLASTIVĚDA. Jednoduchým jazykem informuje o zeměpisu Československa a jeho dějinách. Příručka velikostí písma rozlišuje důležitost informací a je doplněna ilustracemi a mapkami. Publikace může být i výborným pomocníkem při kurzech češtiny pro naše děti. Lze ji obdržet za velmi přijatelnou cenu 8 západoněmeckých marek či ekvivalentu /zhruba austral. \$ 6.80 podle kursu koncem ledna/ od vydavatelů na adrese SKAUTES, Tolhuis 2022, 6537 LW Nijmegen, NEDERLAND. Předpokládáme, že vydavatelé ocení, přidáte-li něco na poštovné.*

vých strof v jednoduché veršové formě a-b-a-b odpovídající australskému folklóru balad buše. Ale jako hymna Austrálie? Posuďte sami alespoň tři strofy v překladu K. Ulberta:

HOPSEJ, MATYLDÓ!

Beztarostnej vandrák přišel k vodě tábořit,
eukalypt stínil ho korunou svou,
Poseděl a zpěv zněl, než v kotlíku mu začne vřít:
Kdo půjde kdy se mnou třást Matyldou?

Hopsej Matyldo, hopsej Matyldo!
Kdo půjde kdy se mnou třást Matyldou?
Poseděl a zpěv zněl, než v kotlíku mu začne vřít:
Kdo půjde kdy se mnou třást Matyldou?

Beránek sem příběh, šel se napít ke studánce
vandrák byl nadšený tou přírodou.
Hned ho měl a zpěv zněl, když naspával ho do rance:
Půjdeš a budeš teď třást Matyldou!

Atd.

IP

Na ABC FM

Nejčastěji hraným českým skladatelem na stanici ABC FM stereo bude v únoru Antonín Dvořák, zazní však i díla méně známých českých mistrů. Upozorníme na některé výraznější skladby v programu.

Sobota 7.2. v 9.00: pořad z hudby Antonína Rejchy, asi v 10.40 téhož dopoledne zazní Dvořákova Symfonie č. 9 "Z Nového světa" v nahrávce Sydneyjského symfonického orchestru za řízení Antonia de Almeida.

Pondělí 9.2. v 9.00: Kramář-Krommer - Octet-Partita a Dvořák - Symfonie č. 5 v F dur, Opus 76.

Středa 11.2. v 15.50: Dvořákův Klavírní koncert g moll s Ivanem Moravcem a Českou filharmonii s dirigentem Jiřím Bělohávkem.

Čtvrtek 12.2. v 19.10: Dvořákova Sonatina G, Opus 100; stejný večer asi ve 23.30 Janáčkůva Sinfonietta.

Sobota 14.2. ve 21.50: Dvořákův klavírní kvintet A dur, Opus 81, nahráný australskými interprety.

Pondělí 16.2. v 15.00: Vánoční koncert pro dva fagony a orchestr F dur a Dvořákův Cypřiš pro smyčcový kvartet.

Neděle 22.2. ve 12.40: z Lucernského festivalu 1986 nahrávka koncertu České filharmonie pod taktovkou Václava Neumanna s hudbou Lisztovou, Weberovou a Dvořákovou Symfonií č. 6, Opus 60.

Čtvrtek 26.2. v 11.55: Dvořákovo Klavírní trio, Opus 90 "Dumky".

Pátek 27.2. v 8.50: opět Dvořák - Klavírní kvintet A dur a Symfonie č. 8 v G dur, Opus 88.

Sobota 28.2. ve 22.00: Dvořákova Smyčcová serenáda E dur, Opus 22.

Platí pro standardní letní čas ve východních státech. V Jižní Austrálii začínají pořady o 30 minut dříve, v Queenslandu o 1 hodinu dříve a v Darwinu o 90 minut dříve. Příjemný poslech!

-kov-

Významné životní jubileum oslavila herečka Vlasta Chramostová, která po dvacet let působila v Divadle na Vínohraděch. Vzhledem k tomu, že s mimořádnou osobní statečností neváhala projevit své názory v kritických chvílích našich národů i za pozdější tzv. normalizace, byla násilně umlčena a zřejmě provázka zbavena možnosti vystupovat v jakémkoli čs. divadle. Nenechala se však znechutit a ve svém vlastním pražském bytě /Čelakovského sady 10/ vytvořila jedinečné "bytové divadlo", které je skvělou kapitolou historie českého herectví. Chramostová zde mj. ve světové premiéře uvedla první kapitoly vzpomínek J. Seiferta originální úpravu Macbetha a Pavličkovu Zprávu o pohřbívání v Čechách.

Pražský filharmonický sbor spolu s orchestrem Toskana připravil čtyři koncerty pro italské publikum. Před nedávnem sbor vystupoval v Paříži.

Drobné skladby českých a světových autorů, které jen zřídka zazní v koncertních sálích, byly na programu prvního ročníku cyklu komorních koncertů v Karlových Varech.

Jubilejní 25. ročník ankety Mladého světa o nejpopulárnější zpěváky roku /tentokrát už minus Waldemar Matuška/ se stal snadnou kořistí Dalibora Jandy a Ivety Bartošové. Mezi mužskými zpěváky byl Karel Gott až na třetím místě. Ze skupin s převahou zvířel Elán. Ankety se zúčastnilo 124,494 čtenářů.

Na motivy Nepudovy povídky Týden v tichém domě napsali muzikál P. Cířal a A. Matějka. Uvedlo jej pardubické divadlo.

V Brně zemřel herec Z. Kampf.

Seminář o básnickém díle V. Holana uspořádala pražská Viola.

Letos uplyne 250 let od narození Josefa Myslivečka. Jeho operu Ipermestra, poeticky zpracovávající motiv antické báje, nastudovalo Státní divadlo v Brně.

Zpěvák Rudolf Cortés zemřel ve věku 65 let po dlouhé a těžké nemoci. Býval mj. členem orchestru Karla Vlachy a na gramofonové desky natočil více než 600 písniček.

Průřez osobitou tvorbou karikaturisty a ilustrátora Adolfa Borna mohli vidět návštěvníci výstavy v Trenčíně.

Od rozkošných naivek až po rozsáhlé babyčky putovala během své herecké kariéry herečka Marie Rosůlková. V prosinci se dožila 85 let.

Celovečerní film o Karlu Gottovi uvedl v premiéře pražské kino Blaník. Veliká oslava "národního umělce": před časem jsme Gotta viděli ve Frankfurtu nad Mohanem, když podepisoval své desky na chodníku hned vedle místních nevěstinců a porno-obchodů.

Československou premiéru klasického baletu Don Quijote uvedlo Smetanovo divadlo v Praze.

Příznivou kritiku si v Londýně vysloužila Janáčková zpěvohra Osud v podání Anglické národní opery.

Zestárlý kabaretiér Jonáš /Jiří Suchý/ se potuluje Prahou a zajde i do divadélka v pasáži Alfa, kterému dal kus života. Narazí tam na uklízečku Melicharovou /Jitka Molavcová/ a společnými vzpomínkami oživí legendu někdejší slavné dvojice S+Š a mnohá z těch, co byli kolem... Nový film režiséra Vladimíra Sise určitě zaplní bigrafy a nepochybně bychom neprotestovali, kdyby jej pro své vysílání koupila i australské etnická televizní stanice.

Smetanovo kvarteto uspořádalo deset koncertů ve Velké Británii. Na programu Smetana, Dvořák, Janáček, Šostakovič a Beethoven.

První nahrávky České rapsodie, ranného díla Bohuslava Martinů, se posluchači dočkají v nastudování orchestru FOK pod taktovkou J. Bělohlávky.

Koncem ledna popáté ve své historii Česká filharmonie odcestovala na zájezd po USA a Kanadě. Představí se v 21 městech především s českým repertoárem. Na koncertech v New Yorku a Chicagu jako sólista spoluúčinkuje R. Firkušný.

Rakouská TV přestane zájemcům v Československu posílat informace o programech - prý to přijde příliš drahoo??/.

Berlínský Schlosstheater připravuje k uvedení novou hru Pavla Kohouta "Pat".

Německá herečka Evelyn Opela, původem z Československa, se vdala za H. Ringelmann, producenta detektivů. Svědkem na svatbě byl stylově západoněmecký ministr vnitra Zimmermann.

Na univerzitě ve švýcarském Bernu se v polovině ledna konalo symposium o Karlu Havlíčkovi Borovském.

Pět pražských divadel muselo být uzavřeno pro havarijní stav: Fidlavačka, Komedie, Komorní, Sluníčko a Tylovo.

Dokumentaci stavu varhan na území Čech už tři roky provádí dvacet členů České hudební společnosti. Doposud bylo podchyceno na 300 nástrojů.

Cenu západoněmecké gramofonové kritiky získala Slovenská filharmonie za nahrávku 2. symfonie A. Zemlinského pod taktovkou rakouského dirigenta E. Seipenbusche.

V divácké anketě o nejoblíbenějšího herce a herečku čs. stříbrného plátna obhájili svá prvenství z předšlého roku I. Janžurová a J. Bartoška. Druzí byli J. Bohdalová s L. Vaculíkem a třetí D. Veškrnová s J. Menšíkem.

Třetí lednový týden musel uspokojit každého, kdo se alespoň trochu ještě zajímá o kulturu země, z které jsme do Austrálie přišli. Kromě spousty české hudby na rozhlasové stanici FM-ABC jsem slyšel dokonale zpracované pásmo o našem slavném pražském roddkovi F. Kafkovi, byly to výňatky z jeho literární práce a komentáře Kafkova celoživotního přítele Maxe Broda, také z Prahy. Z této umělecké lůžně vzešli další slavní vrstevníci, jedním z nich byl Franz Werfel. S použitím jeho literárního podkladu bylo vytvořeno třídílné televizní drama vysílané SBS televizí. Zabývalo se tragédií západoevropských Židů, jak ji viděl nezaujatý Vídeňák. Jen na okraj - dalším dvěma z této plejády, R.M. Rilkemu, K. Krausovi, otevřelo v r. 1985 Národní muzeum výstavní expozici ve Vrchotových Janovicích. Oba tam zvučovala Sidonie Nádherná /známe ji ze skvostných portrétů M. Svabinského./

V Melbourne a Sydney hostoval Slovenský komorní orchestr. Slyšel jsem jeden koncert a ten se mi zalíbil. Hudební kritika se ale v tisku nevyhnula výhradám, které se týkaly hlavně nekonvenčního provedení - členové orchestru kromě 2 cellistů a cembalisty stáli po celý program a B. Warchal, vedoucí houslista, připomínal spíše primáše než primária. Jednomu kritikovi velmi vadilo, že nebyl ani zhruba informován o slovenském skladateli I. Zaliňkovi, jehož skladba "Musica Slovaca" byla na programu. Se sžíravou ironií poznamenal, že Zaliňka může být slušný člověk, dobrý vlastenec a může mít i těžký život... a tak snad by mu mohl odpustit, že napsal skladbu "Musica Slovaca"...

Při této příležitosti poznamenávám, že do Austrálie přijede v březnu čs. dirigent Martin Turnovský, v Sydney bude řídit gigantickou symfonii č. 3 jihlavského roddka G. Mahlera, v Canbere pak Mozartovu symfonii "Pražskou", Beethovenův koncert pro housle, cello, klavír a orchestr a Dvořákovu symfonii č. 7.

Mozaika

Horký letní den, chodník sluncem rozpálený, i tráva je horká. Babuša mi vytáhla dřevěné necky na trávník, napumpovala tři vědra vody, slunce ji ohřálo. Krásně se mi to v ní šplouchá, v Počernicích na naší zahradě, hned vedle ořechu. Hraju si s bakelitovou kachničkou. Srovnávám barvu kůže na nohou, ramenou, břiše. Nejopálenější mám ramena. Pod trenýrkama jsem bilej jako sejra. Trochu mě to roztrpčí, ale nahatej po zahradě běhat nebudu! Jsem přece už velký kluk, za dva roky pudu do školy!

Dírou v plotě se prodírá Mařenka Křížovic. Je o dva roky starší, ale ráda si se mnou hraje. Nejradší na tatínka a na maminku. Moc ji v tom nepodporuju, kluci by se mi smáli.

Mařenka se krok za krokem houpavě přibližuje. Ruce zkřížené v klíně, ptá se plaše: "Můžu k tobě do necek?"

Nevidím tam moc místa, ale vody je dost. "Tak poď," vyzvu.

Mařenka vklouzne do vyhřáté vody jako vydra. Chodidla má děsně špinavá, celé léto chodí bosa. Koukám na ni, na ta špinavá chodidla, sedíme proti sobě jako dva Turci. Děvčátko najednou podhrne mokré kalhotky, odhalí bílé podbřiško a řekne: "Koukej, tohle mám já mezi nohama!"

Cívím překvapen na tu žemličku, zrovna takovou má naše Helena! Holčička mě zkoumavě pozoruje přes to odhalené tajemství. "A teď mi ukaž ty, co tam máš," šeptne autoritativně a začne s podivnou dychtivostí poodhrnovat gumu mých trenýrek.

V baráku bouchnou dveře. Máma volá, zda chci chleba s máslem do necek.

Ztuhnem přistižení.

Pak - v rozpacích - zaječím: "Jóóó...".

★

Je zima čtyřiačtyřicátého.

Mrzne, sníh na střeších má ledovou kůru a vrány po ní kloužou ve snaze zachytit se. V naší kuchyni je teplo a voňavo, máma peče husu a krájí reznou nití koule houskových knedlíků. Čtyřletá Helena si hraje s utahanými panenkami a brebtá, táta si hraje s obrovskou bednou, pětilampovým rádiopřijímačem, co jsme dostali od strýčka Adolfa ze Znojma. Snaží se to vyladit a chytit Anglii, zprávy.

Je okupace, válka se chýlí ke konci, po nářezu u Stalin-gradu Rusové ženou Němce směrem k nám. Táta, magistr farmacie, dělá cestáka pro německou firmu s léky Heyden a pořád není doma.

Máma kuchtí tu krásnou husu, co táta propašoval vlakem z venkova do Prahy, a obviňuje tatů z nevěry s nějakou Mařenkou, šestnáctiletou dcerou sedláka někde na Moravě, odkud nám ta husa přišla. Hádají se, ti moji rodičové. Sedmiletá logika mně našeptává: Kdyby máma přestala

popichovat, bylo by žrádlo, pohoda a mír!

Ale máma jede jako rychlík, obvinění, výčitky, to si od tebe nezasloužím, ty děvkaři, dfu se v lékárně, starám o děti, po práci si kazím oči se stovkami lékařských předpisů - a ty se nestydíš...

Cítím to napětí mezi nima, mohlo by se krájet! Hádky se stupňují, vrcholí, slova jsou méně a méně omluvitelná. A padne: "Ty hnusný děvkaři!", a padne: "Ty stará krávo!"

A táta najednou vyskočí, popadne z kuchyňského stolu ohromný nůž a žene se na mámu... "Nééé, nééé, tatiíí!!!" ječím v hrůze.

Táta se z útoku zhroutí do sebe. Odhodí nůž do rohu, nakopne mámu do uražené zadnice, chňapne to obrovské rádio, zvedne je do výše a třísne jím o podlahu, dráty, lampičky a střepy všude kolem. A on sedne na gauč a začne trhaně a kvílivě brečet.

Poprvé vidím tatů brečet!

Poprvé vidím chlapa brečet!

Sedím vedle něho, svírám oběma rukama jeho zápěstí a štkám: "Néé, tati, néé...".

★

Vlasovci ji zpola vlekli na špinavých nosítkách dolů ze Šancí.

Sestupovali opatrně po betonových schodech a její ruce a nohy se volně klátily. Jenom jedna bota, mužská, a se žralokem. Druhou někde ztratili. Podkolenky jsou shrnuté, palec se proklubává dírou. V tváři mír, klid. Šedivé praménku v umaštěných, černých vlasech, pootevřená ústa, nahá kolena svítí bíle do jarního dne.

Je sedmého května a vzduch vlhce voní fialkami. Slunce milosrdně hřeje záplavu zeleně Kinské zahrady, žlut zlatého deště a ojedinělá třesknutí výstřelů.

Ježíšmarjá! Dere se mi z krku: "Voni ji zabíli!"

Německý špión, řekli. Dávala znamení Němcům na Hrádku.

Hovno, rohle je přece naše bláznivá Viktorka ze Šancí! Možná se tam skoro denně, pomatená, tichá, neškodná! Každý kluk z naší party to ví!

Cívím na ten palec, klubající se do květnové revoluce. Poprvé tváří v tvář realitě, klukovské city osmiletého rve zděšení z nesmírnosti lidské lhostejnosti. Odbouchli ji jak Němčoura! Jen tak. Omyl.

Leží tu, před chvílí živá, teď tuhnoucí. Ne protestuje, nestěžuje si. Jak dlouho to je, co mě chňapla za vlasy a ječela: "Co to děláš mým kosíkům, darebáku?" Měsíc nebo dva? "Dávám ho zpátky do hnízda, paní... Vypad..." Teď utíkám za vojáky a nosítky. Najednou chci vidět tu botu se žralokem a palec čučící z díry. Ještě jednou. Naposled.

★

Pacient exnul. Operovali ledvinu.

Ledvina, masa modročerné krve a rozkladu, letí do kbelíku. Její majitelka, čtyřicetiletá blondýnka se zelenou pletí a červenými tvářemi, včera přece žila... Dával jsem jí injekci, vtipkovala. Teď ji tlačím s lapiduchem. Bílé prostěradlo kryje ještě teplé tělo i s nemocničním vozíkem.

MALOVÁNÍ NEBO RESTAUROVÁNÍ

VAŠICH DOMŮ V MELBOURNE
ODBOŘNĚ PROVEDE

PETR PEITHNER

Telefon: /03/ 882-6356

Konečně pít vna.

Suchý doktor má gumové rukavice. Obrovský, ramenatý pomocník se zrzavými vlasy a stejně zrzavými chlupy na solidních pažích vytahuje z lednice nahatého chlápka s plešatou lebkou, tupým, bambulkovitým nosem a břichem, zpoila nafouklým jako balón.

Snažím se být užitečný. Chňapnu mrtvolu za nártu, zrzoun jí dá dvojitého nelsona. A už je tělo na stole. A zrzoun sykne: "Dík." Koukne na doktora, doktor kývne hlavou.

Zrzoun objede lebku skalpelem, popadne pilku, začne pracovať. Sejme kus kosti jako vrchol vajíčka na mätko, dá pod hlavu dve cibľy. A misku z lebečnej kosti pod krvavé žilkovanou masu mozgových závitů, aby zachytila kapajúci krev.

Vypadá jako kat: silné prsty s paličkami bříšek, zrzavé chlupy, mohutná, svalnatá předloktí.

Zase pohled na doktora. Zase kývnutí.

Pomocník profesionálně zatne skalpel pod krkem, zavrtí s ním a jedním čistým řezem otevře mrtvolu až k podbřišku. Rukama chňapne strany žeber a rázným napnutím bicepsů roztrhne hrudník, jako to babička dělávala s oškubaným kuřetem.

Můj kámoš lapiduch se otočí a zakucká ve snaze zadržet zvracení.

Doktor a zrzoun se smějí.

A já stojím jako vůl s vyvalenýma očima a lapám po dechu. A několik nocí ho ještě vidím ve snech.

Kata katovského. Zrzouna z vojenské nemocnice v Praze -
Střešovicích.

/1986 - Úryvky z obsáhlejší práce./

O tenisu bez fanfár

Ivana Lendla nemají v Československu rádi. Ne diváci. Ale tenisoví byrokraté a od nich pak ti výše a ještě výš. Lendl je příliš slavný a příliš úspěšný, aby se mu odpouštělo - a příliš slavný a příliš úspěšný, aby se po něm dalo sáhnout a slápnout mu na krk, jak by někdo chtěl.

Úspěchy čs. tenistů jsou jedním z velkých paradoxů doby. Pro tenis v Československu dlouhá léta nebyly ani základní podmínky a i když se v posledním období něco změnilo k lepšímu, pořád to ani zdaleka není ideální. A způsob, jakým systém nakládá s jednotlivým člověkem - být označen za individualistu se rovná závažné skurně v kádrových materiálech - se nutně promítá i do pohledu na poslání sportu; tenis jako sport jednotlivců nesedí určené šablone, hráč na kurtu není součástí velebeného stáda, "kolektivu"; je výraznou individualitou, prodává sám sebe.

Spižkovci žs. tenisté nedosahují svých úspěchů proto, že by snad měli na mířkách ustláno: dosahují jich navzdory tomu, že všechno je takové, jaké je. Tenis ovšem nese velké prachy nejen pro hrdče, ale i pro tenisové potentáty a stát v pozadí. A když jde o balíky, ideologie poněkud utrací dech a hledají se kompromisy.

V čas. tisku proběhla nedávno diskuse o stavu čas. tenisu. Účastnili se jí např. C. Suk, J. Kodeš, J. Medonos aj. Některé z vyslovených názorů stojí za pouhnutí už jen proto, že ilustrují, jaké jsou ve hře zájmy. Čítáme jen některé pasáže bez úpravy:

V tenise, jako prvním sportu, se otevřeně vyřešily otázky finančních odměn. Ceny na turnajích se vyplácejí otevřeně, jejich výše je zveřejňována v novinách. Ostatní sporty, třeba lyžování a atletika, tyto otázky tají, kolem celého problému se pokrytecky přešlapuje. A tím, že se tenis ve světě stal tak otevřený, musel i náš svaz přijmout určité podmínky /.../ Proto vznikla skupina tzv. statutárních hráčů. Tito hráči mají smlouvy s Pragosportem a s výborem Tenisového svazu ÚV ČSTV/.../ Jsou to Lendl, Šmíd, Mečíř, Složil, Šrejber, Pímek, Navrátil, Birner, Vajda, Mandlíková, Suková, Maršíková, Budařová, Skuherská, Skronska. Ti všichni musí splňovat příslušná kritéria. Náš tenista může dostat statut, když je na světovém počítáku do 120. místa, hráčka do 100. místa /.../ Hráči, kteří hrají ve světové špičce, mají příjmy opravdu vysoké. Jde o statisíce dolarů ročně. Ale to je opravdu záležitost těch nejtalentovanějších špiček. Hráči ze svých cen za umístění platí daně té zemi, kde se turnaj hraje, a to je obvykle třicet

procent a v některých zemích i více. A potom odvádějí tzv. zprostředkovatelský poplatek PragoSportu, který se pohybuje na hranici 20 procent. Navíc statutární hráči do 21 let mají povinnost platit dalších 30 procent tenisovému svazu na rozvoj mládežnickému tenisu /pozn. redakce Panorámy: tedy hráči v tuto chvíli z ceny zbývá něco kolem 20 procent.../ /.../ Statutární hráči si sami hradí všechny náklady. Platí si letenky, ubytování, stravování, prostě vše, co k tomu patří. A je

Pokračování na další straně

PŘEDPLATNÉ ♦♦

ZDE ODSTRÁHNOUT

Panorama

35 Massey St., DONCASTER,
Vic. 3108, Australia

Šeky laskavě vyplňte pro příjemce: CZECHOSLOVAK PANORAMA

Předplatné:

v Austrálii

12 městů..... \$ 20.00

24 měsíců..... \$ 40.00

do záměru

lord

12 měsíců..... \$ U.S. 18.00

letecky

12 mēšicū.....	\$ U.S.	22.00
----------------	---------	-------

/předplatitelům na Novém Zé-
landu a Nové Guineji dopravu-
jeme časopis letecky bez le-
teckého příplatku, tedy jen
za cenu lodní pošty/

Předplácím si časopis PANORÁMA na 12 / 24 měsíců /neto-
dící se škrtněte/.

Jméno a adresa /prosíme čitelně.....

Podpis, datum.....

jasné, že nemohou bydlet v hotelu třetí třídy /pozn. red. *Panorámy: a kolik zbývá v tuhle chvíli? /.../* Z toho vyplývá, že každý statutární hráč znamená pro nás přínos. A když mluvíme o devizách, musíme se zmínit ještě o jedné důležité věci... Za to, že se ČSSR letos probojovala jen do semifinále /Davisova pohár/, dostáváme 165,000 dolarů a za Pohár federace, kde naše tenistky skončily jen druhé, jsme obdrželi 40,000 dolarů /.../ Naši hráči jsou opravdu více uznáváni v zahraničí než doma. Oni to cítí a z toho vznikají často problémy. Svět například uznal Šrejbra jako dobrého hráče. Ale u nás ho nikdo nezná /.../ Ivan Lendl je koncentrace všeho, co je v tenise kladného a záporného. Mnoho se o něm napsalo doma a ještě více v zahraničí. Je to dáno tím, že Ivan Lendl v posledním období v ČSSR vůbec nepobývá /.../ Máme výhrady k jeho vztahu k naší republice /.../ Lendl zaplatil pokutu, která mu byla uložena za start v Jihoafrické republice, a napsal dopis, v němž vložil, jakým způsobem chce, aby se upravil jeho vztah k ČSSR. Cítí se ukřivděný. Tvrdí, že udělal to, co se po něm chtělo /.../ Přece nám Lendl nebude diktovat, co máme dělat! /.../ Tak jaký je jeho vztah k republice, k našemu tenisu?

Tolik tedy několik citátů z besedy, publikované v čs. tisku. Z prozrazených faktů vidět, že čs. špičkoví tenisté v podstatě plní funkci dojných krávy a jestliže si mohou v Československu žít luxusně, je to do značné míry dáno přepočtovým kursem dolaru přes tuzemskou korunu. Ze stejného pytle si plní vlastní konta ovšem i leckdo kolem, ač už dlouho sám neplácá rakety, pokud jí někdy plácal vůbec. A pokud má někdo svou hlavu - jako třeba Lendl - nelíbí se.

V besedě kdosi mohutně pravil, že "byli jsme před Lendlem, budeme i po něm" a že čs. tenis "s Lendlem nestojí a nepadá".

Tak tohle docela jistě není, bereme-li Lendlův "případ" nikoli jako problém jednotlivce, ale jako věc principu. Do obdobného konfliktu se musí dostat každý špičkový hráč. A nebudou-li špičkoví hráči, nebudou ani dolary. A co pak z celého tenisového sdělení vlastně zůstane?

/Pozn. red.: Panoráma děkuje prof. O. Ulčovi z USA za poskytnutí podkladových materiálů./

Jak jsme již informovali, Robert Zallmann, bývalý dvojnásobný mistr Československa ve sjezdovém lyžování, po přípravě na evropském sněhu odcestoval k další části závodů mistrovství světa profesionálů v USA. Těsně před uzavěrkou tohoto čísla se nám Robert ozval telefonicky... z Melbourne. A sdělil nám neradostnou novinu: hned při prvním závodě v Americe se mu obnovilo vážné zranění kolena ještě z dob, kdy reprezentoval Československo. Skončil tak v USA na operačním stole a zpět do Austrálie se vrátil s vidinou několika měsíců nuceného odpočinku. Doufáme, že v příštím čísle Panorámy si o všem s Robertem popovíkáme trochu víc.

Tenisový Ford Australian Open příliš nepálil horkým favoritem a ve dvouhrách se nakonec stal koristí Edberga a Mandlíkové, která tak dodala důrazu své čerstvé žádosti o australské občanství. Lendl s Beckem si nevyšloužili příliš lásky u australského tisku: Němec svými vzteklymi výlevy na kurtu, které ho stály na pokutách 2000 dolarů, a Lendl za svůj zdrcující názor na organizační úroveň turnaje, který přirovnal k soutěži, již pro děti připravil nezkušený tatínek jeho kamaráda v době, kdy začínal s tenisem. A to Australané neslyšeli rádi. Mohl si tedy Lendl v místním tisku přečíst jedovaté narážky asi takového stylu, že mu v Melbourne tenis zřejmě bránil v soustředění na jeho zamilovaný golf.

Východoněmecká hokejová liga je asi nejpodivnější na světě: tvoří ji všeho všudy dvě mužstva, Berlín a Weisswasser, která se - podle okolností - navzájem střetnou devětkrát až patnáctkrát.

Ivan Hlinka, již zvolna mechem obrostající 36letý někdejší hokejový fenomén, znovu oblékl prvotřídní dres, neboť chce přispět k tomu, aby se litvinovští hokejisté udrželi v první lize. Prý trénuje jako o život, aby se přiblížil ke své minulé formě.

V. Ježek, trenér pražské fotbalové Sparty, vyjádřil nespokojenost nad tím, že není možné nakupovat zahraniční hráče, neboť by dle jeho názoru pomohli odstranit současnou šed první ligy.

Pátého ledna uplynulo sto let od chvíle, kdy se v Čechách poprvé lyžovalo. Asi neuhodnete, kde to bylo: na Koňském trhu, dnešním Václavským náměstím v Praze. Bratři Rösslerové se neodvážili s lyžemi vyjít na ulici za bílého dne. Vyčkali tedy až na setmění a teprve za svitu petrolejek si připjali prkna na nohy. V Krkonoších se lyže objevily až o tři roky později.

Deník L'Equipe hodnotil cizince, hrající v nejvyšší francouzské fotbalové soutěži. L. Vízka ocenil poměrně lichotivým sedmým místem, když za ním skončili například argentinskí mistři světa Brown a Olarticoechea.

Inter Milán - Dukla Praha 0-0: pražští vojáci vyřazení z dalších bojů poháru UEFA. Odveta předtím nedohrána pro mlhu, pak ze stejného důvodu znovu odložena.

Výsledek hokejové "Ceny Izvestij": 1. SSSR, 2. Kanada, 3. Švédsko, 4. Československo, 5. Finsko. V závěrečném utkání /očekávalo se, že to bude "finále", což vzhledem k nevalným výsledkům čs. týmu se nesplnilo/ SSSR porazil Československo 1-0 /1-0, 0-0, 0-0/.

Trenér čs. národního fotbalového mužstva J. Masopust o tom, co by v čs. fotbale mělo být, ale zatím není: "Především lepší vztahy mezi hráči, více ohleduplnosti, méně nedovolených zákroků. I více snahy o dobrý útočný fotbal."

Nejlepším sportovcem světa byl v anketě listu L'Equipe vyhlášen argentinský fotbalista Maradona. Jiný francouzský list - France-Football pro změnu tipoval nejlepšího fotbalistu Evropy - nejvíce bodů získal Belanov z Dy-nama Kyjev; mezi první dvacítkou nebyl ani jediný čs. hráč.

Pomozte nám dál zlepšit PANORÁMU! Využijte druhou stranu předplatního lístku k vyjádření názoru, co v časopisu chcete mít / např. reportáže, povídky, rozhovory se zajímavými lidmi, kriminální případy, pohledy do zákulisí věcí v Československu, drobné zprávy atd. - co Vás napadne/. Můžete připsat i jakýkoli jiný vzkaz redakci. JSME TU PRO VÁS!

I. ČS. HOKEJOVÁ LIGA

26. kolo: Trenčín - Litvínov 2-2, Sparta - Vítkovice 5-3, Pardubice - Bratislava 5-3, Brno - Gottwaldov 4-2, Košice - Plzeň 6-1, Jihlava - Budějovice 3-2.

27. kolo: Plzeň - Sparta 2-3, Budějovice - Pardubice 5-3, Gottwaldov - Jihlava 3-2, Brno - Košice 3-2, Trenčín - Bratislava 7-1, Litvínov - Vítkovice 8-2.

28. kolo: Sparta - Plzeň 3-1, Pardubice - Budějovice 4-0, Košice - Brno 7-1, Vítkovice - Litvínov 4-10 /Hlínka se vrátil a bylo to znát - viz naše informace na jiném místě/, Bratislava - Trenčín 4-2, Jihlava - Gottwaldov 7-2.

29. kolo: Litvínov - Plzeň 8-0 /Hlínka skóroval dvakrát/, Košice - Jihlava 4-6, Gottwaldov - Pardubice 1-3, Trenčín - Budějovice 2-1, Brno - Sparta 4-3, Bratislava - Vítkovice 9-1.

Po 29. kole: 1. Pardubice 38, 2. Sparta 38, 3. Košice 33, 4. Brno 33, 5. Jihlava 32, 6. Bratislava 29, 7. Gottwaldov 27, 8. Budějovice 26, 9. Plzeň 25, 10. Vítkovice 23, 11. Litvínov 22, 12. Trenčín 22.

Čs. hokejisté zvítězili v předolympijském turnaji v Calgary, když nejdříve prohráli se SSSR 0-4, potom ale zvítězili nad Kanadou 6-3 a nad USA 11-2. Ve finále znovu narazili na SSSR, se kterým si tentokrát věděli rady a zaslouženě vyhráli 3-2 /2-0, 1-0, 0-2/.

Mistrovství světa hokejistů do 20 let se hrálo na Slovensku a vstoupilo do dějin: nikoli sportovními výkony na ledě, ale všeobecnou rvačkou na život a na smrt při střetnutí SSSR-Kanada, kdy - doslova "kdo měl ruce, ten se pral." Bitka podobného rozsahu prý v historii ledního hokeje nemá obdoby. Zmatení pořadatelé dokonce vypnuli osvětlení na celém stadiónu v naději, že nečekaná tma zchladí rozpálené hlavy, v čemž se ovšem krutě zmýlili: facky i v temnotě padaly, jen to mlaskalo. Bezradní rozhodčí nakonec utkání předčasně ukončili a obě mužstva byla vyloučena ze soutěže. Vše bude znovu projednáno při MS ve Vídni, kde se dodatečně budou nadělovat tresty. Čs. sportovní tisk šarvátka vyrazila dech; šlo o Rusy, a tedy se přešlapovalo velmi opatrně. Hromy a blesky dopadly na hlavy Kanadánů, kteří prý "chtěli vyhrát za každou cenu". Pak Rusové sami přiznali svůj díl viny s tím, že viníci budou "přísně potrestáni", a protikanadský tón vystrašeného čs. tisku se okamžitě vypařil: nahrazen neurčitě všeobecnými mravokárnými moudrostmi, jako že by se nemělo a tak. Po diskvalifikaci obou týmů se vítězem celého turnaje stalo Finsko před Československem, Švédskem, USA, Polskem a Švýcarskem. Československo zvítězilo nad Švédskem 4-3, Kanadou 5-1, SSSR 5-3, Polskem 9-2 a Švýcarskem 8-1, prohrálo však s USA 2-8 a s Finskem 3-5.

Známka: nedostatečně!

MOSKVA (ČTK) — Známkou «nedostatečně» ocenilo předsednictvo Federace ledního hokeje SSSR vystoupení juniorského reprezentačního mužstva Sovětského svazu na nedávném mistrovství světa v ČSSR. Mužstvo prohrálo se všemi hlavními soupeři a v závěrečném utkání s kanadskými hokejisty se jeho hráči zúčastnili šarvátky, v jejímž důsledku byl zápas zastaven a již se nedohrával. Takové chování hráčů bylo jedním z důvodů odsouzení.

Členové předsednictva a hokejoví odborníci, kteří byli na zasedání pozváni, upozornili, že se vyskytují závažné nedostatky jak v práci trenérů juniorského reprezentačního týmu SSSR Vasiljeva a Gurejeva, tak i v práci hokejového odboru Státního výboru pro tělesnou výchovu a sport SSSR i v činnosti samotného předsednictva Federace ledního hokeje SSSR.

Vystoupením sovětského juniorského celku na mistrovství světa se bude v nejbližší době zabývat kolegium Státního výboru pro tělesnou výchovu a sport SSSR.

Z výstřižku vidět, že sovětská hokejová generalita se ke skandálu postavila mnohem otevřeněji, než to zpočátku dokázal přestrašený čs. sportovní tisk.

O úspěších Sokola Sydney s velkým uznáním píše časopis Klub, vycházející ve Vídni. Podrobně uvádí, jak sydneyští modernizují své zařízení, zmiňuje se o plánech do budoucna a zvláště si všímá rozsáhlé knihovny a počtu uspořádaných kulturních podniků. "Po tom všem není divu, že v Austrálii sokolská činnost vzkvétá," konstatuje Klub.

Veselý opět v dresu Slávie! Jde o syna slavného Franty, který se v 17 letech poprvé představil v dresu "áčka". Táta na tribuně byl spokojen: kluk prý bude lepší než on.

Kom. Čína projevila vážný zájem o uspořádání OH v roce 2000 a fotbalového MS o dva roky později.

Kom. Čína nehraje lední hokej tak mizerně, jak by se dalo čekat. Při zájezdu do SSSR Číňané prohráli v Novosibirsku pouze 3-5.

Čs. fotbalista roku 1986, kapitán Sparty J. Chovanec: "Fauly byly vždycky, ale někdy je mi špatně, když vídím některé zákroky."

UNÁSV...

NEW SOUTH WALES

Pravidelná cvičení v sokolovně začínají první pátek v únoru od 7 hod. večer.

MATEJSKÁ POUŤ - sobota 28. února.

Starosta Sokola Sydney br. ing. M. Doležal oslavil nedávno své 65. narozeniny. Br. plk. J. Novák, MBE, se dožil devadesáti let. Redakce Panorámy se připojuje k dlouhé řadě gratulantů a oběma oslaveným přeje mnoho osobního štěstí a úspěchů do dalších let.

Výbor Společnosti pro vědy a umění v Sydney nám zaslal zprávu o činnosti ve druhém pololetí 1986. Vyplývá z ní, že 8. srpna se konala výroční schůze členstva, 5. září přednáška prof. Otce Tomáše Špidlíka z Gregoriánské univerzity v Římě na téma "Slovanská spiritalita ve světě", 24. října přednáška prof. Jiřího Marvana z Monashovy univerzity v Melbourne na téma "Čechovtvpnost", 14. listopadu setkání s biskupem Mons. J. Škarvadou, který promluvil o významu cest papeže Jana Pavla II. po světě, a konečně 30. listopadu se konal již 8. ročník tenisového turnaje pánských dvojic na dvorcích s umělým povrchem. Výbor SVU touto cestou děkuje všem přednášejícím i účastníkům za zdárný průběh akcí a do roku 1987 jim přeje hodně úspěchů, pevné zdraví a bohatý program SVU.

QUEENSLAND

Československý klub v Queenslandu má nyní 192 členů. Pokud nejste dosud jeho členy, neváhejte, napiš činnost je zajímavá - adresa 25 Upfield St., Burbank, QLD 4123. O činnosti klubu podrobně informuje "Krajanský list", který připravují A. Rada a T. Novotný.

Novým správcem Národního domu se stal pan Merv YOUNG.

VICTORIA

Sokol Melbourne upozorňuje, že pravidelná cvičení v Národním domě jsou opět v plném běhu. Všichni zájemci srdečně vítáni - bližší informace br. S. Baťa /469-5241/.

Počátkem března společně vzpomene na výročí narození T. G. Masaryka. První společenské akce tohoto roku je připravována na 7. března v Národním domě.

Velmi se mi líbí, že vydavatelé Panorámy nehodlají zbohatnout na vydávání tohoto pěkného měsíčníku a chtějí všechny prostředky z předplatného použít ke zvýšení úrovně novin. Je třeba ukázat, že lze noviny dělat na profesionální úrovni a přesto jako hobby - po práci!

V. MACHÁČEK, N.S.W.

Váš poslední ne-úvodník asi chytil někoho za srdce, ale myslíte-li si opravdu, že je škoda, ruší-li se převozníci, parní lokomotivy, kosy, astrologové a podobné přežitky, není mi jasno, jakým směrem se bude Panorama brát.

ING. J. B. WAGNER, Vic.

Být proti pokroku by bylo pošetilé. Je nás na zeměkouli pořád víc a určitě bychom pomřeli hladu, kdybychom pole museli orat jen nějakým ruchadlem či všude cestovat pouze pěšky. Pokrok je vlastně východ z nouze, prostředek k uchování lidské existence za změněných podmínek, možný nástroj k dosažení obyčejného lidského štěstí ve složitějším světě. Ale štěstí je pořád totéž, ať k němu doletíme jumbem nebo dokodrcáme na koňském hřbetě. Pokrokem hodně získáváme, ale i hodně ztrácíme. Musí to být v rovnováze. Škoda ztraceného osobního styku se správnými a svéráznými lidmi. Škoda lidí jako ten váš převozník.

V. NOVOTNÝ, Vic.

Dlouho jsme žádné české noviny neodebírali, ale myslíme, že snaha jako vaše má být oceněna a podpořena. Hodně zdaru!

E. a M. JANSON, Vic.

Pokračujte v dobré práci a těším se na další čísla.

B. BITTMAN, N.S.W.

Je to nyní pravděpodobně těžší o to, že Češi a Slováci nepřicházejí ve velkých vlnách, jako tomu bylo v letech 1968 - 69. Často se opravdu stává, že po příchodu na hostel člověk pocítuje velkou osamocenost. Já jsem tady jeden a půl roku a mnohé těžkosti už mám za sebou - především jsem musela zvládnout řidičský průkaz, abych se mohla sama dopravovat do kursu angličtiny a pak do práce. V tomto směru se na mne doopravdy usmálo štěstí, protože pracuji ve svém oboru.

Čtenářka si nepřeje být jmenována, Vic.

Něco k diskusi o komunistickém pravopisu... Jde jim o zlikvidování nezávislého myšlení, toho lze dosáhnout pomocí jazyka. Oddělí jazyk od myšlení - a je to. My už se v "Česku" téměř nemohli domluvit.

V. a M. BOSAK, USA

Hledám parťáka na hlídání dvou malých dětí dva dny v týdnu v Knoxfieldu, Melbourne. Tel.: /03/ 20-7368.

Již od \$1,350

letenka do Austrálie a zpět pro návštěvu Vašich příbuzných!

Nabízíme cesty do Evropy a zpět již od 1,120 dolarů...

...a další cenově výhodné letenky do celého světa zařídí

Jiří SEDLÁČEK.

**BOHEMIA
TRAVEL SERVICE (VIC.)**

1 Willurah St., FOREST HILL, Vic. 3131
Tel.: /03/ 878-8984

Při odpovědi napište do levého dolního rohu obálky **ODPOVĚĎ NA INZERÁT č. /číslo/** - dopis pak nebudeme otevírat a předáme jej rovnou tomu, kdo si inzerát podal. Respektujeme vaše soukromí!

Hledám p. Tibora KORDU z Košic / ročník asi 1928 či 1929/. Mám pro něho zajímavou zprávu z Československa. č. 1/87

Ráda bych se seznámila s vysokoškolačkou nad 28 let a 180 cm, který má zájem o starobylé kultury a umění, ale žije v současnosti. Má mít rád tenis a lyže a chtít co nejvíce času strávit mimo město. Nemá mít rád arogantní a netaktní lidi. Může být Australan a nemusí bydlet v Melbourne. č. 2/87

Žije v Melbourne muž /33 - 43 let/ se zájmem o cestování, přírodu, lyžování, tanec a knihy, který se dovede proměnit i v kutila a navzdory věku zůstal klukem? Hledá ho příjemná žena. č. 4/87

DCera profesora Karla Vláška /1. reál. gymnázium v Praze II, Křemencově ul. - naproti Flekům/, pobývajících nyní na farmě své dcery v Austrálii, by si na svého otce i ostatní členy profesorského sboru chtěla zavzpomenat s jeho bývalými pány studenty. Ozvěte se prosím písemně nebo telefonicky - /069/ 68-1086

č. 3/87

OPTICKÝ ZÁVOD

L & G PERGL

220 Lygon St., Carlton,
Victoria

Tel.: /03/ 663-6242

Slevy čtenářům Panorámy!

ŘIDIČI PRO TAXI

na plný či částečný úvazek
nebo práci o víkendech!

Je-li Vám nejméně 21 let a máte-li neomezený řidičský průkaz státu Victoria /Full Victorian Drivers Licence/ a tříletou řidičskou zkušenost v Austrálii /a jste-li schopni číst a psát anglicky/

spojte se osobně s

TAXI STAFFING SERVICE
75 MURPHY ST., RICHMOND
TEL.: /03/ 429-5244

Kancelář otevřena 7 dnů v týdnu od 6 do 18 hodin.

ČESKÉ ŘEZNICTVÍ A UZENÁŘSTVÍ MALVERN CONT. BUTCHERS

nabízí velký výběr pravých českých uzenin
— a všech druhů masa! —

Naše výrobky jsou připravovány
bez mouky, konzervačních přísad a barviv!

79 Glenferrie Rd., Malvern, tel.: 509-1078 a 509-9990

Na Vaši návštěvu se těší Franta, Lída a všichni další zaměstnanci.